

Mesto Pezinok
Radničné námestie 7
SK-902 14 Pezinok

Vydavateľ

PEZINČAN

24. apríl 2020

4/2020

53. ročník

Vyberáme pre vás

SAMOSPRÁVA

**Mesto sa pustilo do boja
proti vizuálnemu smogu**

strana 2

SAMOSPRÁVA

**Mestská polícia je
bližšie k občanom**

strana 4

KORONAVÍRUS

**Mesto prijalo ďalšie
opatrenia**

strana 6

KORONAVÍRUS

**Peter Sabaka:
Najhoršie máme za sebou**

strana 7

HISTÓRIA

**Pripomenuli sme si
75. výročie oslobodenia**

strana 12

Situácia v župnom domove sociálnych služieb sa stabilizuje

#projekty

Telocvičňu na ZŠ Orešie čaká rekonštrukcia

» Mesto Pezinok získalo od Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR finančnú dotáciu vo výške 69 355 € na riešenie havarijnej situácie telocvične v ZŠ s MŠ Orešie. Realizácia rekonštrukcie je plánovaná do konca roka 2020.

Telocvičňa ZŠ Orešie bola odovzdaná do užívania v sedemdesiatych rokoch minulého storočia. Jej aktuálny stav je preto značne opotrebovaný a nespĺňa súčasné normy a ustanovenia. Elektroinštalácia i jednotlivé konštrukcie, prvky a technológie bu-

dovy sú za hranicou životnosti a spôsobujú poruchy. V budove dochádza k zatekaniu, čo spôsobuje znehodnotenie strechy, stien aj drevenej parketovej podlahy. Spôsob vetrania je neefektívny a potrebné je aj prehodnotenie

Pokračovanie na strane 2

» V sobotu 11. apríla bol potvrdený prvý pozitívny prípad na ochorenie COVID-19 u jednej z klientok Domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov na Hrnčiarskej ulici v Pezinku (DSS Pezinok), ktorého zriaďovateľom je Bratislavský samosprávny kraj (BSK).

Od potvrdenia prvého pozitívneho prípadu na COVID-19 v DSS Pezinok bolo vedenie mesta Pezinok a BSK spolu s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva Bratislava (RÚVZ Bratislava) v nepretržitom kontakte a koordinovali spoločne všetky ďalšie kroky. Vo Veľkonočný pondelok 13. apríla sa v Pezinku uskutočnila mimoriadna tlačová konferencia, na ktorej sa zúčastnili predseda BSK Juraj Droba, primátor Pezinka Igor Hianik a riaditeľka odboru sociálnych vecí BSK Marica Šíková. Na tlačovej konferencii bol prítomný aj minister zdravotníctva SR Marek Krajčí. Prítomným médiám ozná-

mili stav pandémie koronavírusu v DSS Pezinok, keďže na COVID-19 bolo k tomuto dňu pozitívne testovaných 42 klientov a 5 zamestnancov DSS Pezinok. V ten istý deň kvôli situácii v DSS Pezinok mimoriadne zasadol aj Krízový štáb mesta Pezinok za účasti riaditeľa Obvodného oddelenia Policajného zboru v Pezinku (OO PZ) Michala Peniaka, vedúcej Zariadenia opatrovateľskej služby mesta Pezinok Adriany Strečanskej a zástupcov BSK. Krízový štáb mesta vydal pokyn na zriadenie ochranného pásma okolo DSS Pezinok a prijal niekoľko opatrení na ochranu obyvateľov Pezinka pred ďalším

šírením nákazy koronavírusu v meste. Sériu viacerých opatrení na stabilizáciu v DSS Pezinok prijal aj samotný zriaďovateľ – Bratislavský samosprávny kraj.

**Trestné oznámenie
na neznámeho páchatel'a**

13. apríla večer dostal primátor Pezinka Igor Hianik anonymný list, v ktorom ho pisateľ upozornil na vážnu situáciu predchádzajúcu medializovaným udalostiam v DSS Pezinok. V liste sa písalo o zanedbávaní zdravotnej starostlivosti zo strany dnes už bývalého vedenia DSS, kedy personál vedenie domova opakovane upozorňoval na zhoršený zdravotný stav niektorých klientov už od 21. marca, informoval o konkrétnych príkladoch porušovania pokynov

Pokračovanie na strane 6

..... **Rýchla správa**

#noví škôlkari

**Zápis detí
do materskej
školy**

Zápis do materských škôl na školský rok 2020/2021 sa vzhľadom na mimoriadnu situáciu a karanténne opatrenia v súvislosti s ochorením COVID-19 uskutoční **od 25. do 31. mája 2020**. Informácie o priebehu zápisu nájdete na strane 2.

Finančná zbierka pre ľudí v núdzi

V súvislosti s náročnou situáciou, v ktorej sa naša spoločnosť nachádza, pripravila nezisková organizácia Úsmev ako dar v spolupráci s pracovníkmi referátu sociálnej starostlivosti Mestského úradu Pezinok finančnú zbierku pre ľudí v núdzi.

Pomôcť sociálne znevýhodneným Pezinčanom môžete poukázaním finančného príspevku na transparentný účet organizácie Úsmev ako dar:

SK 93 3100 0000 0040 4002 9105 VS: 2222 (poznámka: „ľudia v núdzi“).

Vybierané financie budú použité na nákup potravín a hygienických potrieb pre osamelé matky a dôchodcov, ľudí bez domova a inak sociálne znevýhodnených občanov Pezinka. Pomôže každé euro. Ďakujeme.

Referát sociálnej starostlivosti MsÚ Pezinok

Areál ZŠ Na bielenisku je bohatší o dopravné ihrisko

Deti zo ZŠ Na bielenisku čaká po návrate do školy prekvapenie v podobe dopravného ihriska. Na jeho vybudovanie poskytlo občianske združenie Školák na bielenisku finančný príspevok vo výške 3 000 €.

Dopravné ihrisko sa nachádza na pôvodnej betónovej ploche v areáli školy. Zakreslené vodorovné dopravné značenie bude čoskoro doplnené zvislými dopravnými značkami. Deti môžu využívať kruhový objazd, križovatku, jednosmernú cestu, parkoviská či chodníky. Pripravené sú už aj dopravné prostriedky – bi-

cykle a kolobežky, ktorých počet škola plánuje do budúcnosti zvyšovať.

Ihrisko je určené predovšetkým žiakom prvého stupňa, ktorí ho budú využívať v rámci dopravnej výchovy. Cieľom je pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke.

-nb/-tv-

Mesto sa pustilo do boja proti vizuálnemu smogu

Bilbordy, pútače, svietiace nápisy, reklamné tabule, plachty, plagáty či nálepky. Pezinok je rovnako ako mnohé ďalšie mestá na Slovensku zamorený vizuálnym smogom. Pre riešenie situácie začalo mesto preverovať jednotlivé reklamné zariadenia. V prípade reklám umiestnených bez povolenia pristupuje k ich odstraňovaniu.

Bilbordy a iné formy reklamy doslova zahltli ulice mesta. Znečisťujú verejný priestor, pôsobia agresívne, často nevkusne a rušivo. „Tento neuh sa rozmohol nielen v blízkosti priemyselných zón na Bratislavskej a Šenkvickej ulici či Viničianskej ceste, ale aj v pamiatkovej zóne,“ uviedol zástupca primátora Marián Šipoš.

Problémom je nielen zanedbanie efektívnej regulácie, ale i slabá citlivosť verejnosti voči všadeprítomným reklamám. Samovoľné rozmiesťovanie reklamných stavieb, osadzovanie reklamných pútačov na fasády historických budov alebo stĺpy verejného osvetlenia bolo v posledných rokoch tolerované. I keď si vedenie mesta uvedomuje potrebu navigácie do jednotlivých prevádzok, je presvedčené, že do spôsobu

umiestňovania smerových tabúľ či reklamných plôch je potrebné vniesť poriadok. Preto pristúpilo k preverovaniu stavieb a v prípade ich nelegálnosti aj k odstraňovaniu podľa stavebného zákona.

„Oddelenie správy majetku začalo s pasportizáciou reklamných stavieb

a spolu s právnym oddelením pristúpilo k preverovaniu oprávnenosti ich osadenia,“ vysvetlil M. Šipoš a dodal, že po zdokumentovaní reklamných stavieb, pred zahájením procesov ich odstraňovania, sa zvažuje ešte akási amnestia pre vlastníkov týchto nepovolených reklám pri dodržaní ich odstránenia v určenej lehote. „Taktiež pristúpime k dialógu s majiteľmi prevádzok, aby sme spolu a rozumným spôsobom zabezpečili označenie či nasmerovanie zákazníkov k nim,“ spresnil M. Šipoš.

-nb/-tv-

Telocvičňu na ZŠ Orešie čaká rekonštrukcia

Pokračovanie zo strany 1

vykurovania, aby sa dosiahlo zníženie nákladov.

Predmetom rekonštrukcie bude hydroizolácia a zmena tepelnoizolačných vlastností strechy, obnova pôvodných

povrchov telocvične (podlaha, steny, strop), doplnenie vetrania priestoru a dostavba priestorov náradovne aj dvoch šatní s pridruženými sprchami pre žiakov, ktoré v súčasnosti chýbajú.

-nb-

Zápis detí do materskej školy

Vzhľadom na mimoriadnu situáciu a karanténne opatrenia v súvislosti s ochorením COVID-19 sa zápis do materských škôl na školský rok 2020/2021 uskutoční od 25. mája 2020 do 31. mája 2020.

Zápis sa uskutoční bez osobnej prítomnosti zákonných zástupcov detí. Stačí na e-mailovú adresu materskej školy poslať vyplnenú žiadosť o prijatie dieťaťa do MŠ na školský rok 2020/2021 **od 25. 5. do 31. 5. 2020**, formulár žiadosti nájdete na stránkach materských škôl. **Žiadosť posielajte ako prílohu e-mailu iba na 1. – prioritnú materskú školu.** V prípade neprijatia dieťaťa do tejto materskej školy bude žiadosť postúpená riaditeľkou materskej školy na vybavenie 2. – náhradnej materskej školy.

Rodičia, ktorí nemajú prístup na internet, si môžu vyzdvihnúť formulár žiadosti pred vstupom do Mestského úradu v Pezinku, kde bude k dispozícii v tlačenej forme od 18. 5. 2020, doma si ho vyplnia a **pošlú poštou na adresu 1. – prioritnej materskej školy.**

Len vo výnimočnom prípade si môžu rodičia prísť vyzdvihnúť formuláre žiadosti do materskej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Pezinok, kde budú potrebné tlačivá k dispozícii **k vyzdvih-**

nutiu, vyplneniu a odovzdaniu 27. 5. 2020 od 9.00 do 11.00 h. Žiadame rodičov, aby po žiadosti chodili s ochranným rúškom, rukavicami a vlastným perom, do vyhradených priestorov materskej školy vstupovali po jednom a pri čakaní dodržiavali dvojmetrový odstup. **Žiadosť odovzdajte iba na 1. – prioritnej materskej škole.**

Overenie údajov poskytnutých zákonnými zástupcami sa uskutoční do dvoch týždňov od skončenia mimoriadneho prerušenia školského vyučovania (overenie údajov z rodného listu dieťaťa, občianskeho preukazu zákonného zástupcu a podpísanie prihlášky oboma rodičmi – zákonnými zástupcami). Ak sú rodičia rozvedení, priložte rozhodnutie súdu o zverení dieťaťa do starostlivosti jedného z rodičov alebo do striedavej starostlivosti.

Na základe Rozhodnutia MŠVVaŠ SR sa k prihláške do materskej školy počas vyhláseného krízového obdobia nevyžaduje priloženie lekárskej správy o spôsobilosti absolvovať pobyt v materskej

škole, v prípade prijatia dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa nebude vyžadovať predloženie vyjadrenia príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Ak do času vydávania rozhodnutia o prijatí dieťaťa zákonní zástupcovia dodatočne nepriložia potvrdenie o jeho zdravotnom stave, dieťa bude prijaté len na **adaptačný pobyt**. Ak zákonní zástupcovia dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami dodatočne nepriložia potvrdenie o zdravotnom stave a vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, dieťa bude prijaté len na **diagnostický pobyt**.

Podmienky prijatia dieťaťa do materskej školy stanovené riaditeľkami materských škôl sú nasledovné:

Pri vyššom počte prihlásených detí, ako je možné prijať, riaditeľ prednostne prijíma podľa ust. § 3 ods. 2 Vyhlášky MŠ SR č. 306/2008 Z. z. o materskej škole sa prednostne prijímajú deti, ktoré dovŕšili piaty rok veku (k 31. 8. 2020), deti s odloženou školskou dochádzkou a deti s dodatočne odloženou školskou

dochádzkou (na základe rozhodnutia riaditeľa základnej školy).

Ostatné podmienky prijatia:

V prípade zvýšeného záujmu o prijatie detí, ako je možná kapacita materskej školy, budú prednostne prijímané deti s trvalým pobytom v Pezinku zostupne podľa veku dieťaťa. V prípade zhodného veku detí (mesiac a rok narodenia) budú prednostne prijatí súrodenci detí, ktorí budú navštevovať materskú školu v roku 2020/2021. Ostatné deti podľa voľných kapacít MŠ.

Kontaktné údaje materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Pezinok:

■ **MŠ Bystrická 1, 902 01 Pezinok,** e-mail: msbystricka@centrum.sk, web: www.msbystricka.eu; tel. čísla: 033/6901 910 a 0917 613 870

■ **MŠ gen. Pekníka 2, 902 01 Pezinok,** e-mail: mspeknika@azet.sk, web: <https://msgenpeknika.webnode.sk/>; tel. číslo: 0915 712 310

■ **MŠ Svätoplukova 51, 902 01 Pezinok,** e-mail: mssvatoplukova@azet.sk, web: <http://mssvatoplukova.sk/>; tel. číslo: 0905 444 814

■ **MŠ Vajanského 16, 902 01 Pezinok,** e-mail: msvajanskeho@azet.sk, web: <https://www.msvajanskeho.sk/>; tel. číslo: 0917 601 770

■ **MŠ Za hradbami 1, 902 01 Pezinok,** e-mail: mszahradbami@gmail.com, web: <https://www.mszahradbami.sk/>; tel. číslo: 0908 410 305

■ **MŠ Záhradná 34, 902 01 Pezinok,** e-mail: mszahradna@gmail.com, web: <http://www.mszahradna.sk/>; tel. číslo: 0907 939 235

■ **ZŠ s MŠ Orešie 3, 902 03 Pezinok,** e-mail: msgrinava@gmail.com, web: <https://zsoresiepezinok.edupage.org/text12/>; tel. číslo: 0911 225 619

Pomôcka pre rodičov – čo má vedieť 3-ročné dieťa pred nástupom do materskej školy:

Odplienkovanie – dieťa už nemôže nosiť plienky, a to počas celého dňa. Malo by sa vedieť vypýtať na záchod. Okrem plienok je nevhodné aj používanie cumlíka, bez ktorého už dieťa musí vedieť aj zaspať.

Základy hygieny – dieťa by si malo vedieť po použití záchodu samostatne umyť ruky, vysušiť ich pomocou uteráka, a to aj pred jedlom a prípadne po príchode z prechádzky. Nemalo by mu robiť problém ani používanie vreckoviek, aby si bolo schopné samo vyfúkať nos.

Obliekanie a obúvanie – základnou zručnosťou je aj schopnosť obliekania a vyzliekania sa. ▶

O čom rokovalo mestské zastupiteľstvo 30. marca

■ **Mestské zastupiteľstvo 30. marca 2020 o 15. hodine popoludní zasadalo podľa programu, ako bol navrhnutý na zasadnutie 19. marca 2020. Vtedy zastupiteľstvo nebolo uznášaniaschopné. Časopis Pezinčan prináša prehľad bodov, ktoré zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo.**

Prvým bodom bolo **odvolanie náčelníka mestskej polície k 31. marcu 2020**. „V súčasnosti nie som stotožnený s vedením mestskej polície, preto v zmysle zákona predkladám tento bod,” uviedol primátor Igor Hianik v diskusii pred hlasovaním. Vytkol MsP zastaraný spôsob práce a problémy v spolupráci so štátnou políciou. Poslanec Richard Oravec vyslovil námietku proti skutočnosti, že sa o odvolaní náčelníka MsP rozhodovalo „zo dňa na deň”. Za odvolanie náčelníka sa vyslovilo 11 mestských poslancov.

Rokovaniu o rozpočte mesta predchádzala diskusia o možných ekonomických dopadoch súčasnej pandémie koronavírusu a opatrení prijatých na jej zastavenie. Poslanec Pavel Alexy pripomenul, že si súčasná situácia môže v budúcnosti vyžadovať korekcie prijateľného rozpočtu. „Ak ho teraz schválime tak, ako je, bez zmien, a rozpočtové položky nadobudnú účinnosť a začnú sa vykonávať, môže sa nám stať, že zmena o tri mesiace bude oveľa ťažšia, lebo sa peniaze zazmluvnia, alebo sa vynaložia prostriedky, ktoré sa nebudú dať vrátiť späť,” povedal Pavel Alexy. Navrhol, aby mesto vypracovalo analýzu, ktorá by identifikovala ekonomické riziká, napr. zníženie príjmov z nájomov, z podielových daní – ak štát predpokladá výpadok ekonomiky v rozpätí 5 až 10 %, aby prijatý rozpočet mesta zohľadnil tieto skutočnosti. Na návrh primátora Hianika sa takáto analýza rozpracovaná v maximálnej možnej miere bude prezentovať na zasadnutí MsZ 30. apríla.

Mestské zastupiteľstvo na návrh Pavla Alexyho uložilo mestskému úradu vypracovať a predložiť mestskému zastupiteľstvu **analýzu možných dopadov ekonomickej krízy v dôsledku pandémie koronavírusu na rozpočet mesta Pezinok** v alternatívach:

1. optimistický odhad (5-percentný výpadok v príjmoch)

2. pesimistický odhad (20-percentný výpadok v príjmoch)
3. realistický odhad (10-percentný výpadok v príjmoch), a to s predpokladaným výpadkom príjmov a nárastom výdavkov v dôsledku mimoriadnej situácie trvajúcej alternatívne 2 mesiace, 4 mesiace alebo 6 mesiacov.

Ďalším bodom rokovania bol **cyklochodník do Limbachu**. „Ak chce mesto investovať aj do cyklotrás na svojom území, bola by škoda nevyužiť tento projekt, ktorý už je schválený. Ak to nebude spravené v rámci tohto chodníka, aj tak to v budúcnosti budeme musieť opraviť,” uviedol v úvode diskusie k tomuto bodu zástupca primátora Marián Šipoš. Hlasmi dvadsiatich poslancov mestské zastupiteľstvo schválilo:

- zabezpečenie realizácie projektu cyklochodníka Pezinok – Limbach v súlade s podmienkami poskytnutia pomoci;
- zabezpečenie navýšenia finančných prostriedkov z rozpočtu mesta na spolufinancovanie realizovaného projektu v predpokladanej výške **700.000 €** z celkových nákladov **1,439.955,06 €** na projekt a poskytnutého nenávratného finančného príspevku (ďalej aj „NFP”) v súlade s podmienkami poskytnutia pomoci;
- zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov z rozpočtu mesta Pezinok;
- spolufinancovanie vo výške 5 % bude konečné pri ukončení verejného obstarávania pre výber dodávateľa a bude spracované v Dodatku č. 1 Zmluvy o poskytnutí výšky NFP

Predpokladané náklady z **Uznesenia MsZ č. 282/2017 zo dňa 7. 12. 2017**: celkové oprávnené výdavky: 800.000 €, nenávratný finančný príspevok min.

5 %, teda 40 000 €, požadovaná výška: 760.000 €.

Zazmluvnené náklady pod č. zmluvy IROP-Z-302011N358-122-15: celkové oprávnené výdavky: 721.509,23 €, nenávratný finančný príspevok min. 5 %: 36.075,46 €, schválená výška NFP: 685.433,77 €.

Zmeny v projektovej dokumentácii, ktorá sa nedali predvídať: predpokladané neoprávnené náklady: 700.000 €.

Celkové rozpočtované náklady projektu predstavujú 1.439.955,06 €, konečná suma bude známa po ukončení verejného obstarávania pre výber dodávateľa. Spolufinancovanie neoprávnených výdavkov bude schválené v rozpočte mesta pre rok 2020, 2021.

MsZ vymenovalo za **riaditeľku príspevkovej organizácie mesta Pezinské kultúrne centrum** **Mgr. Moniku Luknárovú**. Podľa primátora Hianika boli kvalitné obe uchádzačky v tomto kole. „Pre daný stav kultúrneho pohľadu, odbornosť a držanie sa nohami na zemi, z tohto dôvodu bola vybratá uchádzačka, ktorú predkladáme,” povedal Igor Hianik. Poslankyňa Elena Žárska za najkvalitnejšiu kandidátku zo všetkých vypočítaní považovala Zuzanu Horovú, zvolenej riaditeľke však bude držať palce. Poslankyňa Kvetoslava Štrbová navrhla, aby sa uzatvorenie pracovnej zmluvy novej riaditeľky PKC odložilo vzhľadom na pandémiu a jej ekonomické dopady – keďže kultúrne centrum je zatvorené. „Treba prejsť rôzne veci zvnútra, audit, práve tento stav novému riaditeľovi veľmi výrazne pomôže, bude mať v tomto čase veľmi dobrý priestor, aby mohol celý chod kultúruku naštartovať,” reagoval primátor. Návrh poslankyne Štrbovej nakoniec neprešiel, Monika Luknárová bol schválená trinástimi hlasmi.

Poslanci procedurálne **spojili do jedného hlasovania body**, ktoré sa týkali **finančného plánu obchodnej spoločnosti TV Pezinok a rozpočtov príspevkových organizácií (Mestské múzeum, PKC a Mestský podnik služieb)**.

MsZ zobralo na vedomie **finančný plán obchodnej spoločnosti TV PEZINOK**, s. r. o., na rok 2020 v predloženej znení: náklady vo výške 124 430 €, výnosy vo výške 124 730 €, mesačné objednávky od Mesta Pezinok pre TV PEZINOK, s. r. o., počas roka 2020 budú podľa finančného plánu TV PEZINOK, s. r. o., v celkovej výške 128 496 € vrátane DPH.

MsZ schválilo návrh rozpočtu príspevkovej organizácie **Mestské múzeum** na rok 2020 v predloženej znení, t. j.: výdavky vo výške 93 280 €, príjmy vo výške 93 280 €, z toho príspevok mesta vo výške 92 170 €.

Schválený bol takisto návrh rozpočtu príspevkovej organizácie **Pezinské kultúrne centrum** na rok 2020 v predloženej znení: výdavky vo výške 525 000 €, príjmy vo výške 525 000 €, z toho príspevok Mesta vo výške 265 000 €.

MsZ tiež schválilo návrh rozpočtu príspevkovej organizácie **Mestský podnik služieb** na rok 2020, v predloženej znení:

- hlavná činnosť: výdavky vo výške 712 880 €, príjmy vo výške 712 880 €, z toho príspevok mesta vo výške 460 000 €.
- podnikateľská činnosť: výdavky vo výške 87 672 €, príjmy vo výške 87 672 €.

V spoločnom hlasovaní podporilo návrhy šestnásť poslancov.

MsZ schválilo návrh **rozpočtu Mesta Pezinok na rok 2020**, a tiež **návrh viacročného rozpočtu na roky 2020, 2021 a 2022**. Predmetom diskusie bolo zníženie resp. zmrazenie kapitálových výdavkov mesta, pokiaľ nebude pripravená analýza dopadov pandémie. Pozmeňovacie návrhy poslancov Alexyho a poslankyne Štrbovej zastupiteľstvo neschválilo a odsúhlasilo trinástimi hlasmi návrh rozpočtu ako celok v predloženej znení – t. j. celkové príjmy vo výške 25 421 534 € a celkové výdavky vo výške 25 421 534 €.

MsZ v Pezinku schválilo žiadosť Okresného úradu Bratislava, Odboru školstva, a súhlasí so zaradením eloko-

vaného pracoviska Základnej školy pri zdravotníckom zariadení, Malacká cesta 63, 902 01 Pezinok, ako elokovaného pracoviska Základnej školy pri zdravotníckom zariadení, Limbová 1 (Kramáre) do siete škôl a školských zariadení.

MsZ schválilo **všeobecne záväzné nariadenie č. 3/2020**, ktorým sa mení a dopĺňa všeobecne záväzné nariadenie č. 6/2019, ktorým sa určujú podmienky rozdelenia účelových finančných prostriedkov pre oblasti sociálnej pomoci, kultúry a športu z rozpočtu Mesta Pezinok. Na návrh poslancov Pavla Alexyho sa do textu vložila veta, ktorá upravuje stretávanie sa komisie v časoch pandémie: „V prípade, že zasadnutie komisie nie je možné z titulu vyššej moci, ako je napríklad živelná pohroma, epidémia, karanténa, výnimočný alebo núdzový stav, zákaz zhromažďovania a podobné okolnosti a/alebo nariadenia vydané vládou SR, alebo vyšším územným celkom, alebo akoukoľvek oprávnenou autoritou, tak príslušná komisia MsZ návrh podľa prvej vety predloží na rokovanie MsZ do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom dôvody brániace komisii zasadiť z uvedených dôvodov, pomínú.”

MsZ v Pezinku schválilo **Dodatok č. 2 k Rokovaciemu poriadku Mestského zastupiteľstva** v Pezinku – zrušenie povinnosti zabezpečiť zvukový záznam z rokovaní Mestskej rady. Nové znenie bodu je: „Z každého rokovania MsZ sa vyhotovuje videozáznam, zvukový záznam a zápisnica. Z rokovaní MsR sa vyhotovuje zápisnica. Zapisovateľom je určený zamestnanec MsÚ.” Bod vyvolal polemiku, v ktorej poslanec Roman Mács abdikoval na členstvo v MsR, keďže sa nestotožňuje s jej postupom, konkrétne s tým, že zvukový záznam z posledného rokovania nebol zverejnený. Podľa primátora je hlavným dôvodom riziko, že sa informácie zo záznamu z MsR zneužívajú pri rokovaniach s treťou stranou. Podľa poslancov Alexyho by sa záznam zhotovovať mal a mal by byť dostupný pre členov MsR aj MsZ. Zmenu Rokovacieho poriadku odsúhlasilo 12 poslancov. **-ky-**

S malými nedostatkami pomôžu dieťaťu pani učiteľky (gombíky, šnúrky...), ale v zásebe by túto procedúru malo zvládnuť dieťa samé. Samostatnou kapitolou je obúvanie sa, ktoré deťom uľahčuje, ak im vyberiete topánky s jednoduchšou formou viazania, resp. na suchý zips.

Základné sociálne zručnosti – rovnako dôležitá, podobne ako ostatné spomínané veci, je aj základná schopnosť komunikácie, aby si dieťa vedelo vypýtať, čo potrebuje alebo s čím potrebuje pomoc. Malo by vedieť a reagovať na svoje meno a priezvisko. Predpokladá sa aj ovládanie základných pravidiel slušného správania (poďakovanie, pozdrave-

nie, poprosenie...) a rovnako schopnosť zniesť sa s ostatnými deťmi a neubližovať im. Okrem spomínaného sa, prosím, snažte upevňovať u detí zvyk odkladania hračiek na správne miesto.

Samostatné jedenie a pitie – možno sa dieťa zo začiatku trochu viac zašpiní, ale všetko potrebuje cvik. Schopnosť samostatne jesť lyžicou a piť z pohárika je totiž jednou z podmienok, ktoré musí dieťa splniť ešte pred nástupom do materskej školy.

Formulár Žiadosti o prijatie dieťaťa do materskej školy nájdete na webovej stránke mesta a na webových sídlach jednotlivých materských škôl.

Školský úrad pri MsÚ v Pezinku

Zápis detí do 1. ročníka ZŠ

■ **Školský úrad Pezinok pripomína rodičom detí, ktoré ku dňu 31. 8. 2020 dovŕšia 6 rokov veku, zákonnú povinnosť prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky. Termín prihlasovania detí je od 15. do 30. apríla 2020.**

Informácie k zápisu nájdete na webových stránkach základných škôl, ako aj na stránke mesta **www.pezinok.sk**.

Každý rodič, ktorý vyplní prihlášku online cez edupage, dostane vygenerovaný kód a oznámenie, že sa prihláška zaregistrovala. Cez tento kód sa kedy-

koľvek dostane k prihláške a vie si ju vytlačiť, prípadne zmeniť. Toto je potvrdením, že registrácia prebehla úspešne.

Ak by sa vyskytol problém, napíšte e-mail priamo na konkrétnu základnú školu.

Školský úrad Pezinok

Mesto prijíma návrhy na mestské ocenenia

■ **Pezinok každoročne oceňuje osobnosti mesta. Návrhy na ocenenia, ktoré sa udeľujú pri príležitosti výročia získania výsad slobodného kráľovského mesta Pezinok, môže podávať aj široká verejnosť do 15. mája 2020 na e-mailovú adresu ocenenia@msupezinok.sk.**

Jednotliví navrhovaní môžu byť nominovaní v kategórii:

Čestné občianstvo Mesta Pezinok – udeľuje sa ako

najvyššie vyznamenanie mesta Pezinok, ktoré môže mestské zastupiteľstvo udeliť: osobám, ktoré sa zvlášť významným spôsobom zaslúžili o rozvoj a zveľadenie mesta, za šírenie jeho dobrého mena doma a vo svete; osobám, ktoré obohatili ľudské poznanie vynikajúcimi tvorivými výkonmi.

Medaila so stužkou „Zaslúhy za rozvoj mesta” – udeľuje sa občanom mesta Pezinok, občanom iných miest a cudzím štátnym príslušníkom a výnimočne aj právnickým osobám, ktoré sa mimoriadnym spôsobom zaslúžili o rozvoj mesta Pezinok a budovanie jeho demokratickej samosprávy.

Cena Jozefa Ľudovíta Holubyho – táto mestská cena sa udeľuje občanom mesta, ktorí sa mimoriadnym spôsobom zaslúžili o jeho

reprezentáciu a dobré meno v oblasti vedy, vzdelávania, kultúry a športu.

Cena primátora mesta Pezinok – cena je udeľovaná občanom mesta Pezinok, občanom iných miest a cudzím štátnym príslušníkom a právnickým osobám, ktoré vo svojom odbore prispeli výnimočným spôsobom k rozvoju alebo propagácii mesta Pezinok. Cenu udeľuje primátor mesta Pezinok a nepodlieha schváleniu Mestského zastupiteľstva v Pezinku (MsZ).

Návrh na udelenie ocenenia musí obsahovať:

- osobné údaje navrhovaného (meno, priezvisko, titul, povolanie, zamestnanie, štátnu príslušnosť, kontaktnú osobu),
- dôvody odporúčania na udelenie ocenenia mesta Pezinok (prípadné zhodnotenie doterajšej činnosti, výpočet dosiahnutých úspechov, prípadne ocenení či vyznamenaní, úspechov doma aj v zahraničí).

Predložené návrhy na udelenie mestských ocenení posúdi odborná komisia. Následne ich predloží na schválenie MsZ, ktoré rozhoduje o ich udelení, okrem udeľovania Ceny primátora Mesta Pezinok.

-red/tv-

ZOSka INFORMUJE

Stravovanie

Mesto Pezinok poskytuje stravovanie s dovozom pre každého, kto dosiahol dôchodkový vek. Stravu zabezpečuje ŠJ ZŠ Na bielenisku, rozvoz mesto Pezinok. V období prísnych hygienicko-epidemiologických opatrení je možné obed odobrať iba do jednorazových nádob. Jedlo vám prinesieme domov. Bližšie informácie o spôsobe objednania a cenách vám poskytneme na číslach: 0948 29 65 92, 033 690 19 70, 033 690 19 72.

Opatrovateľská služba

Ak ste doma a potrebujete podporu pri bežných domácich prácach (nákupy, bežné upratovanie, osobná hygiena, dohľad) môžete využiť našu opatrovateľskú službu. Naše opatrovateľky k vám prídu na celý deň alebo na časť dňa – podľa toho, čo potrebujete. Pomôžu vám postarať sa o seba a urobia vám spoločnosť na vyšetrovaní, prechádzky alebo zabezpečia výber liekov a hygienických pomôcok. Zabezpečia pre vás rehabilitácie, ktoré udržia vaše telo v lepšej kondícii. Podporia udržanie vašich zručností tak, aby ste mohli bez strachu ostávať v domácom prostredí v kruhu rodiny a priateľov.

Ak ste v produktívnom veku a všimli ste si niekoho vo vašom okolí, kto by potreboval podporu, opateru, je osamelý, dajte nám o ňom vedieť. Vhodnou opaterou predídeme spoločne krízovým situáciám. Bližšie informácie na číslach: 0917 974 270, 0917 527 331, 0948 495 243, 033 690 13 02, 033 690 13 07.

Rady pre obdobie pandémie

- Často si umývajte ruky (nie všetky dezinfekčné prostriedky sú účinné) Umývanie rúk tekutým mydlom aspoň 20 sekúnd ničí obal vírusu COVID-19.
- Denne si dávajte vitamín C a vitamín D so zinkom.
- Vystavujte sa slnečnému žiareniu.
- Vetrajte.
- Obmedzte pozeranie správ v televízii. Vystavujete sa zbytočnému stresu. Radšej zavolajte deťom a vnúčatám a niečo im porozprávajte. Podľa toho, koľko máte rokov, ste už prežili minimálne jednu pandémiu – týfus, čierny kašeľ alebo španielsku chrípku. Spomínajte, čo vám vtedy pomohlo prežiť.
- Pozrite sa na krásu prírody okolo a ďakujeme spoločne za každé nové ráno.

Kam kráčaš, pezinské vinohradníctvo? Ako sme sa združili

➤ **Združenie pezinských vinohradníkov a vinárov, ktoré nadväzuje na historické vinárske spolky, pracuje už 25 rokov. V sérii článkov vám priblížime štvrtstoročie jeho aktivít a snáh. Čo sa zmenilo? Sú dnešné vinohrady a vína kvalitnejšie a lepšie? Ako sa rozvíjali vinohrady? A ako by mala vyzeráť agroturistika v oblasti neďaleko hlavného mesta?**

Keď v roku 1989 prešla spoločnosť zmenou režimu, mal Pezinok ako malokarpatské mestočisko typický život a tradície. Prácou naviazané na Bratislavu, generácie na krajinu pod horami – vinohradníctvo a vinárstvo. Región sa po celé stáročia zaoberal pestovaním hrozna a výrobou vína. Pôvodné pezinské poľnohospodárske združstvo bolo tesne pred rozpadom systému najväčším vinohradníckym združením na Slovensku.

V našom regióne sa konali popri klasickej vinohradníckej činnosti aj rôzne výstavy, odborné degustácie a koštoky. Ich organizátormi boli združstvá, záhradkárské združenia, štátne majetky. Tradičnými podujatiami boli Vinobranie a májová degustácia – Malokarpatské vinne trhy. Novembrom 89 sa toto krásne podujatie skončilo. Nemal ho kto organizovať. Zostala iba ochutnávka na nádvorí Zámku v rámci Vinobrania.

Nuž, a tá tiež zanikla niekoľkonásobnou zmenou majiteľov vtedajších Vinárskych závodov Pezinok. Znalci a milovníci vína začali chodiť za vínom do susedných obcí a miest. Trvalo päť rokov, než sme si uvedomili, že občianska spoločnosť je stavaná na aktivitách jednotlivcov, a platí to aj pri obnove vinohradníctva a propagácii vína.

Víno sa dorábalo prakticky v každej pezinskej pivnici, znalcov (aj mudrlantov) bolo vždy dosť. Aj absolventov chemicko-technologickej fakulty v Bratislave či Lednici na Morave, ktorí sa vrátili do Pezinka. Ako teda vrátiť mestu voľakedajšiu slávu a dobré vinárske meno?

Niekedy v roku 1995 sa stretla skupinka nadšencov a založila Združenie pezinských vinohradníkov a vinárov ako jedného z prvých združení na Slovensku. Boli to Jano Hacač, Paľo Boriš, Ľubomír Janečka, Oľga a Milan Bejdá-

kovci, neskôr sa pridali Milan Pavelka a ďalší. Po dobrých nápadoch a rady chodili do oblastí, kde takéto združenia už existovali, teda na Južnú Moravu a do Rakúska. Inšpirovali sa podujatiami ako oslavy Svätého Urbana, Vinobrania, odborné degustácie, Svätomartinské požehnanie mladého vína, debaty s vinohradníkmi a vinármi. Sledovali odborné české televízne dokumenty ako Putovanie za vínom. Otvoril sa im nový svet. Dnes už s úsmevom hovoria, že spoznali dobré víno a ľudia aj mimo rodného mesta. Prestalo platiť, že najlepšie víno je to moje!

Združenie nemalo svoje priestory a členov stále pribúdalo. Stretávali sa v zasadačke mestského úradu. V začiatkoch ochotne a odborne pomáhala pracovníčka úradu Eva Lupová. Pozývali odborníkov z oblasti spracovania hrozna, výroby a adjustáže vín. Hneď na jeseň v roku 1995 pripravili prvé Svätomartinské požehnanie vín v Malokarpatskom múzeu a na jar nasledujúceho roku prvý ročník Vinných trhov Pezinka. V tomto roku sa mal konať jubilejný, 25. ročník. Žiaľ, neuskutočnil sa. Príčiny poznáme.

Združenie pezinských vinohradníkov a vinárov (ZPVV), ako jedno z prvých na Slovensku, bolo na svete. Ako sa vyvíjala jeho činnosť, napíšeme nabudúce.

Text a foto: ZPVV

VÝZVA

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bratislave podľa § 12 ods. 2 zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. vyzýva všetky fyzické osoby-občanov, fyzické osoby-podnikateľov a právnické osoby, **vykonať celoplošnú jarnú deratizáciu (reguláciu živočíšnych škodcov) v období od 1. 4. do 31. 5. 2020** ako opatrenie na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení, s tým že:

- **obce** vykonajú deratizáciu v objektoch a na verejných priestranstvách v správe alebo majetku obcí;
- **právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia** vykonajú deratizáciu v ich alebo nimi spravovaných objektoch, kanalizačných a kolektorových rozvodoch a areáloch určených na podnikanie a bývanie, vrátane školských, zdravotníckych, športovo-rekreačných, telovýchovných a kultúrnych zariadení, zariadení sociálnych služieb, bytových a polyfunkčných domov, administratívnych budov, skladov i skládok odpadov;
- **fyzické osoby-občania** vykonajú deratizáciu na pozemkoch a objektoch využívaných na chov hospodárskych zvierat a v prípade známkov výskytu hlodavcov aj v pivničných a prízemných priestoroch rodinných domov a objektov určených na bývanie.

Sankcie za nevykonanie deratizácie

Fyzická osoba sa dopustí priestupku a **fyzická osoba-podnikateľ alebo právnická osoba** sa dopustí správneho deliktu na úseku verejného zdravotníctva nevykonaním nariadenej regulácie živočíšnych škodcov. Za priestupky a správne delikty možno uložiť pokutu:

- fyzická osoba – do 1659 € a v blokovom konaní do 99 €
 - právnická osoba alebo fyzická osoba-podnikateľ od 150 do 20 000 €.
- Priestupky a správne delikty prejednávajú a pokuty za ne ukládajú v rozsahu svojej pôsobnosti úrady verejného zdravotníctva, regionálny úrad verejného zdravotníctva a orgány verejného zdravotníctva uvedené v § 3 ods. 1 písm. d) až g) zákona č. 355/2007 Z. z.

Mestská polícia je bližšie k občanom

➤ **Pandémia koronavírusu výrazne zasiahla aj do činnosti Mestskej polície Pezinok. Prioritou sa stala kontrola dodržiavania preventívnych opatrení, ktoré pre zamedzenie šírenia vírusu vydal Úrad verejného zdravotníctva SR a Úrad vlády SR.**

Hliadková činnosť Mestskej polície Pezinok (MsP) je od začiatku mimoriadnej situácie posilnená na maximum. Okrem zabezpečovania verejného poriadku dbá na dodržiavanie platných opatrení a nariadení v praxi. Denne vykonáva kontrolu v rámci všetkých častí mesta, pričom sa vzhľadom na teplé jarné počasie zameriava aj na kontrolu rekreačných oblastí a pohyb ľudí v prírode.

Nové dočasne vysunuté pracoviská MsP Pezinok

Aby boli mestskí policajti bližšie k ľuďom a v prípade potreby vedeli efektívne zakročiť, zriadila MsP dve dočasne vysunuté pracoviská v mestskej časti Grinava a na sídlisku Sever v areáloch materských škôlok. „Zároveň tieto pracoviská napomáhajú obmedziť vzájomný kontakt zamestnancov MsP na minimum a za-

bezpečiť tak ochranu ich zdravia,” dodal Igor Schwarz, poverený zastupovaním náčelníka MsP.

Mestskí policajti pôsobia preventívne

MsP pôsobí predovšetkým preventívne a porušovanie nariadení rieši spravidla upozornením. „Zistené porušenia nariadení Úradu verejného zdravotníctva sa týkajú predovšetkým zhromažďovania sa a povinného nosenia ochranných rúšok. I keď v prípade rúšok evidujeme dobrú disciplínu. Pezincania ich nosia v meste aj v rekreačných oblastiach v rámci vychádzok. V prípade chýbajúceho rúška majú policajti k dispozícii niekoľko kusov priamo v služobnom vozidle, ktoré vedú dotýčanému okamžite na mieste poskytnúť,” povedal I. Schwarz. Tieto priestupky v zmysle príslušných právnych predpisov môže

MsP riešiť aj pokutou v blokovom konaní až do výšky 1 000 €. „Porušenia, ktoré nespádajú do pôsobnosti MsP, oznamujeme Úradu verejného zdravotníctva,” dodal I. Schwarz.

Veľká noc so sprísnenými opatreniami

Prioritou mestských policajtov bola počas veľkonočných sviatkov kontrola dodržiavania sprísnených opatrení – núdzový stav vyhlásený vládou SR a zákaz vychádzania a zhromažďovania sa (platný od 8. do 13. apríla). Od 8. apríla začal navyše platiť i zákaz narábania s otvoreným ohňom, ktorý vydalo Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Pezinku z dôvodu pretrvávania silného počasia s vysokými dennými teplotami a s výrazným nedostatkom zrážok. Verejný poriadok a pokojný priebeh sviatočných dní zabezpečovala MsP v spolupráci s Policajným zborom SR, s Dobrovoľným hasičským zborom Pezinok, s poľnou a lesnou strážou a Štátnou ochranou prírody SR.

Nová linka zameraná na prevenciu kriminality

Od 27. apríla bude občanom k dispozícii nová senior linka MsP, ktorej cieľom je znížiť počet okradnutí seniorov a medziť aktivitám podomových podvod-

níkov. S otázkami a podnetmi sa môžete obracať od 8.00 do 12.00 h na tel. číslo 033/6901 183.

Občania mesta môžu akékoľvek porušovanie platných opatrení a nariadení, rušenie verejného poriadku a nočného pokoja nahlasovať na tiesňové linky MsP na č. 159 alebo PZ SR na č. 158.

N. Bednáriková

I. Schwarz:

„Prosíme obyvateľov a návštevníkov mesta o disciplinovanosť, ohľaduplnosť a dodržiavanie všetkých hygienických opatrení a ďalších platných nariadení v súvislosti s ochranou pred pandémiou koronavírusu, aby tak chránili nielen seba, ale aj ľudí vo svojom okolí.”

Veľká noc bola celkom iná, ponúka nám však nádej

✚ **Pandémia koronavírusu, ktorá v týchto mesiacoch ochromila svet, nie je prvou a, žiaľ, ani poslednou udalosťou s takýmito rozmermi. Asi nik si však nespomína na zvláštnu situáciu, ktorá je súčasťou dnešných opatrení proti šíreniu zákerného mikroorganizmu: na prázdne kostoly a chrámy. Veriaci i duchovní prežívali doma aj taký významný kresťanský sviatok, akým je Veľká noc. Významným sprostredkovateľom sú v týchto časoch médiá – internet a tiež Televízia Pezinok. O netypických veľkonočných sviatkoch, aj o tom, ako prežívajú krízové časy, hovoria dvaja pezinskí duchovní – katolícky farár Ján Ragula a evanjelický farár Vladimír Kmošena.**

JÁN RAGULA:
Človek premôže zlo, keď otvorí svoje srdce

Kostoly sú prázdne, čo je skutočnosť, akú asi nik zo súčasnej generácie nezažil, ani ju nepozná z rozprávania. Ako v tejto situácii komunikujete s veriacimi?

Situácia je taká, že naozaj nemôžeme sláviť verejné bohoslužby. Kostoly sú prázdne, ale nie sú úplne zatvorené. Ľudia sa môžu prísť pomodliť, hoci len v obmedzenom režime – po sklenení dvere. Ostatná komunikácia je už len nepriama. V nedeľu robíme online omše a takto sme mali pokryté celé posvätné Trojdnie a Veľkonočné sviatky. Veľa informácií a oznamov dávame na našu internetovú stránku a sme pre veriacich stále k dispozícii. Máme aj osobné stretnutia, samozrejme, pri dodržaní všetkých bezpečnostných opatrení. A aj čo sa týka spovede, dali sme ľuďom príležitosť formou googlovskej tabuľky, aby sa zapisovali – aby sa nestalo, že sa ich tam zhromažďí veľa, teda aby to bolo vždy osobné. Robíme to vonku v Kapucínskej záhrade a opäť pri zachovaní všetkých bezpečnostných opatrení. Nikto z nás nevie, ako dlho budú opatrenia trvať, a veriaci bez týchto vecí nemôžu zostať. Väčšinou sú aj poučení tak, aby, pokiaľ sa dá, vytrvali v milosti a ak nás potrebujú, tak sme tu.

Veriaci môžu počuť Božie Slovo aj v Televízii Pezinok.

Zvolili sme formu relácií najmä pre ľudí, ktorí nemajú možnosť nájsť si nás na internete, teda hlavne pre seniorov. Robíme duchovné slovko a to, čo v nedeľu povieme pri Svätej omši, evanjelium a kázeň, to si televízia nahrá a vysiela to dvakrát denne. Takto sa prihovárime všetkým.

Potrebujú od vás veriaci povzbudenie?

Povzbudenie a nádej potrebujeme všetci. A vnímam to tak, že nádej ľudia aj majú. V tomto období vidím, že máme veľa zreých ľudí a nie sú takí, že by boli z tejto situácie zúfali. Samozrejme, sa sem-tam niekto ozve, ale to je skôr taká normálna komunikácia medzi ľuďmi, veď potrebujeme počuť jeden druhého, iste nám dobre padne nejaké povzbudivé ľudské slovo. Ale naozaj máme veľa zreých veriacich, ktorí svoju vieru poznajú a aj v tejto situácii sa o ňu vedia oprieť.

Vážnejšia, než strach z ochorenia, je vraj úzkosť z vývoja, z budúcnosti vrátane ekonomických dopadov. Vnímate to podobne?

Ľudia si kladú takéto otázky a aby som povedal pravdu, aj ja si ich kladiem. Myslím na ľudí, ktorí majú rodiny, majú deti, hypotéky... Nie som ekonóm, ale verím, že sa ekonomické opatrenia urobia tak, aby to ľuďom pomohlo. A čo bude potom, uvidíme, až keď bude potom. Ale mám očakávanie a vnímam ho aj u ľudí, že keď to prejde, zanechá nám táto skúsenosť aj niečo pozitívne.

Čo máte presnejšie na mysli? Súhlasíte s tvrdením, že kríza môže byť vždy aj príležitosťou?

Máme napríklad viac času. Veľa času trávim spolu doma a máme priestor na to, aby sme posilnili vzájomné vzťahy. Aby

si napríklad manželia uvedomili, čo bolo to prvé, prečo jeden druhému obetovali svoj život, aby sa vrátili k svojej prvotnej láske, na ktorej celý vzťah stojí. Aby sa niektoré vzťahy vyčistili a posilnili pre budúcnosť. Teraz na to máme možnosť, akú sme doteraz nikdy nemali. Verím tomu, že to bude pozitívna vec, ktorá ľudí posilní a vnesie im nové svetlo do ich pohľadov na veci okolo seba. Lebo predtým sme sa už dostali do situácie, keď sa začali spochybňovať základné veci, základné hodnoty... A zrazu pride nejaký malý vírus, ktorý ani nevidíme, potrebujeme naň mikroskop a všetkým zatrasie. Ľudia si možno budú viac vážiť aj normálne veci, ktoré sme doteraz prehliadali.

Veľkonočné sviatky boli tento rok celkom iné, než zvyčajne. Ako ste ich vnímali?

Ale podstata tohto sviatku ostáva stále rovnaká. A možno práve v takýchto výnimočných dňoch je posolstvo Veľkej noci ešte silnejšie. Lebo pre nás je Veľká noc neustálym pripomínaním si a sprítomnením toho, čo sa odohralo na Kalvárii, keď Kristus zomrel a na tretí deň vstal z mŕtvych, premohol smrť a dáva nádej človeku. To je jedno posolstvo. A druhým je fakt, že zlo je porazené. Že nás zlo niekedy potrápi? Áno, prichádza zvonku a prichádza aj z nás samých, veď sú to naše slabosti, naše hriechy, naše hlúposti a chyby, ktoré to zlo do života pustia. Ale vždy, keď dá človek priestor pre Boha, keď otvorí svoje srdce pre lásku k Bohu a pre lásku k blížnemu, vždy to zlo premôže a porazí. A to je hlavné posolstvo Veľkej noci a je v týchto dňoch ešte silnejšie – netreba sa báť, veľkonočná nádej nám vlieva nádej aj do našich životov. Keď som pred Veľkonočnými sviatkami ľuďom želal požeňnané Veľkonočné sviatky, myslel som to v tom najúprimnejšom zmysle, aby aj tieto dni, ktoré prežívame, boli takým požeňnaním. A aby sme práve teraz, v tomto stíšení, dokázali silnejšie precítiť to, čo si v bežných dňoch možno nie vždy uvedomujeme.

Na čo sa najviac tešíte po konci karantény?

Na normálne ľudské stretnutia. Teraz, aj keď niekto príde, máme všetci rúška, dezinfikujeme sa... Takže sa teším na také normálne veci, ktoré človek má a ani si neuvedomí, ako mu môžu chýbať – na veci, ako je napríklad také obyčajné chlapecké potra-

senie rúk. A keď budú v kostole opäť ľudia a budem im vidieť to tváre, tak to bude úplne super, lebo je zvláštne rozprávať pred prázdnyimi stoličkami. Prihovárate sa ľuďom, no nemáte spätnú väzbu, alebo ju máte až oneskorene, keď niekto zareaguje na televízne vysielenie. Ale v kostole mám spätnú väzbu hneď, lebo vidím tváre ľudí a vnímam túto neverbálnu komunikáciu. No a ešte sa teším na svojich žiakov v škole, keď sa spolu opäť stretneme.

VLADIMÍR KMOŠENA:

Vráťme sa naspäť k základným hodnotám

Ako v súčasnosti komunikujete s veriacimi?

Keď so mnou robila rozhovor Televízia Pezinok, navrhol som, či by sme takéto biblické zamyslenia nemohli nahrávať ku každej nedeľi. Napokon vznikla pravidelná relácia Duchovné slovo, v rámci ktorej sa vysiela záznam z katolíckej omše, potom je predel a nasleduje evanjelická pobožnosť. Reláciu môžu diváci vidieť v nedeľu o pol dvanástej predpoludním, o pol šiestej večer a reprízu je sa až do ďalšej nedele. Televízia Pezinok urobila vynikajúcu vec, aby aj do domácnosti týchto starších ľudí priniesla Slovo Božie, veriaci mohli vidieť svoj kostolík, farára, farárku a prijať aj požehnanie. Je to pre nich silné a som za to televízii vďačný.

Hľadajú u vás vaši veriaci útechu?

Mal som pár telefonátov, ale – a to bolo pre mňa povzbudivé – veriaci sa skôr zaujímali o to, ako sa držím ja s rodinou. Pôsobíme s manželkou v Pezinku už sedem rokov, ale na rozdiel od našej dcéry nie sme pezin-skí rodáci. A človeku dobre padne, keď mu dajú domáci pocítiť, že už patrí do tunajšej rodiny. Takisto sa snažím nájsť si čas a cez deň zavolať aspoň pár ľuďom, popýtať sa ich, ako sa majú. Aj takouto formou udržiavanie spoločnosti pokračuje. Že by bol na tom niekto z psychického hľadiska zle, to som zatiaľ v našich radoch nepostrehol, skôr naopak, navzájom sa povzbudzujeme. V pezin-ských evanjelických rodinách zohrávajú dôležitú úlohu deti, ktoré sú v kontakte so staršími a povzbudzujú ich, takže necítia takú silnú sociálnu izolovanosť.

Vážnejšia, než strach z ochorenia, je vraj úzkosť z vývoja, z budúcnosti vrátane ekonomických dopadov. Vnímate to podobne?

Samozrejme, kladieme si otázky, čo to vlastne je – aj z hľadiska Pána Boha. Je to trest? Je to zdvihnutý Boží prst? Osobne to cítim trochu inak. Je to vážna vec, veľa ľudí vo svete už zomrelo a zomiera. Vírus môže zasiahnuť kohokoľvek, či je to člen kráľovskej rodiny, politik, herec, jednoduchý človek. Pravdou je: Všetci sme zraniteľní! Túto skutočnosť si my ľudia 21. storočia neradi pripúšťame. Z toho plynie potreba zaujať postoj. Najlepšie z toho vychádza postoj zodpovednosti. Zodpovedné správanie sa voči časnosti a aj voči večnosti. Strach, obavy a neistota, samozrejme, doliehajú na nás, no nesmieme im podľahnúť. A nemyslím si, že je všetkým dňom koniec. Nemyslím si ani to, že je to Boží trest. Predovšetkým je to znamenie doby, aby sme mnoho pochopili. Či je to zdvihnutý Boží prst? Pozrite sa, žiadnemu z rodičov nemožno odprieť priestor k napomenutiu svojich detí, ani Ot-covi nebeskému. Možno sme vo svojom spôsobe života zabúdali na skutočné hodnoty. Možno zabúdame aj na samotného Pána Boha. Našťastie platí to staré dobré slovenské príslovie: Keď je bieda najväčšia, pomoc Božia najbližšia. Pán Ježiš Kristus položil život za nás. Aj nás Slovo Božie vyzýva, aby

sme kládli život za svojich bratov. (Biblia 1. Jánov 3,16)

Kto sú hrdinovia dnešnej doby?

Hrdinami sú tí, ktorí nasadzujú svoje životy, ktorí sa obetujú, slúžia, rovnako tak tí, ktorí už položili svoj život za svojich bratov, sestry, lebo sa obetovali pre druhých. Meníme svoje postoje, sme ohľadupľnejší. Povedzme, aká bola nespokojnosť a hromčenie, keď v minulosti jeden z našich biskupov prišiel s návrhom, aby sme mali na Slovensku v nedeľu zatvorené obchody. A dnes nie je otvorený ani jeden a všetci to prijali. Zrazu sme sa stali inými. Povzbudzujem ľudí, aby to nebrali ako posledný deň, ale ako znamenie doby, ktoré nás učí vrátiť sa k základným hodnotám, ako sú viera, láska, nádej, zodpovednosť, milosrdenosť a pokora.

Ako vnímate zatvorenie kostolov?

Také niečo si nikto nepamätá – cirkvi bolo odopreté vstúpiť do Domu Božieho. Kladiem si otázku prečo? Prečo to takto dopadlo? Hospodin hovorí: Milosrdenstvo chcem, a nie obetu. Boli sme teda ako cirkev naozaj milosrdní? Sú hodnoty viery a lásky pretažené do nášho použitia alebo len hovoríme, ako sa milujeme, v Pána Boha veríme a milosrdenstva pritom niet? Áno, v cirkvi je určite milosrdenstvo, ale nájdeme ho dostatok? Je naše kresťanstvo skutočne úprimné? To sú vážne otázky, ktoré si cirkev musí položiť. U proroka Ozeáša čítame: „Pre ich zlé skutky vyženie ich zo svojho domu!“ Či toto slovo platí, alebo neplatí aj o nás, je to obrovská lekcia pre samotnú kresťanskú cirkev, bez rozdielu, či ide o evanjelikov, katolíkov... Teraz sa nemôžeme na nič hrať, musíme byť všetci úprimní pred Bohom. Napriek tomu strašnému, čo sa deje, vnímam lásku Otca nebeského, ktorý nám dáva priestor, aby sa mnoho zmenilo k lepšiemu.

Nie je symbolické, že táto kríza vrcholí počas pôstu?

Písala mi pozdrav jedna staršia spolupracovníčka v cirkvi z Čiech. Chcela tohto-ročný pôst intenzívnejšie zasvätiť a uvažovala, ako to spraví. Napísala: „Príjde mi to až úsmevné, chceli sme nejak začať prožívať postnú dobu, bez obžerství, bez tancovačiek a v klidu a ejhle, postná doba si našla nás a teď to vlastne deláme, aniž bychom nejak chceli.“ To je realita mnohých z nás. Naši starí rodičia si dokázali uctiť Pána Boha počas pôstu. A nás doba naučila, že aj my to dokážeme. Nesmieme si vážiť, čo sa udialo v slovenskej spoločnosti, že sme sa behom týždňa zobudili. Mali by sme ďakovať Pánu Bohu zato, že sa to v nás našlo.

Ako ste vnímali tohtoročnú nety-pickú Veľkú noc?

Služby Božie nie sú o tom, že my slúžime Pánu Bohu, ale že Pán Boh slúži nám. A tento priestor k tomu tu máme stále, aj keď sme teraz ochudobnení o spoločenstvo. Ale vážili sme si ho dostatočne? Teraz ho máme odopreté a cítime, ako veľmi nám chýba. No zo strany Božej sa nič nemení. Pán Boh nie je závislý od toho, či sme sa zišli v kostole alebo nie. My sme od toho závislí. Dajú sa prežiť krásne, požeňnané sviatky aj napriek tomu, že nemôžeme byť v spoločenstve. Lebo vidíme, že aj keď Pán Boh dopustil, neopustil nás. Milosť Božia je stále pri nás. Slovo Božie má stále možnosť, ako k nám prehovoriť. Môžeme počuť Slovo Božie vďaka televízii a médiám, ktoré ponúkajú duchovnú útechu. Vnútny život, prežívanie viery a vzťahu s Ježišom Kristom teda nie sú viazané na to, či sme boli spolu s bratmi a sestrami. Aj keď sme oddelení, v duchu sme stále spoločenstvo a Kristus je stále pri nás prítomný cez Svätého Ducha. A aj keď kňaz udelí požehnanie cez televíziu, je to stále platné. Po Veľkom piatku vždy prichádza Veľkonočné ráno. Tak ako verím vo Veľkonočné ráno, verím, že zasa budeme môcť spoločne chváliť Hospodina nášho Boha, nášho Spasiteľa Pána Ježiša Krista v chráme.

STÍPEK PO NAŠEM

Ludé moji!

Gdo by to povedzél, čo tento svet zažije. Pretpovedzi boly šelijaké, ale asi ich nygdo nebral dostatečne vážne. Je fakt, že to vysoké tempo bolo už nezdravé. No, podme ottál, gdze sem minule skončil. Akurát týden bežala župná karanténa, zavrely sa školy, školky... Slovenskú karanténu vyhlásila ešte stará vláda. Nová vláda ju sprisnyla určila jasné pravidlá a nový parlament friško schválýl aj karanténny zákon. To já osobne velyce ocenujem, lebo jed-nomyselne schváleným zákonom bola situácii daná taká vážosť, jaká jej náleží. Ocenujem aj to, jako sa postupne ujaly nových úloch né-len ministri, ale aj šeci úradnýci a štátny aj neštátny zamestnanci, kerý pomáhajú, jako a gdze sa len dá. Po chvílke cicha si opčané uvedomily, že nemóžu šeko scet ot štátu, zvlášť po predvolebnej parla-mentnej šaškárny, gdze sa rozdáva-lo skoro tólko, jako sa naslubovalo. Bol to fajn pocit, ket sa ludé puscily do výroby domácich rúšek, lebo tých dochtorských nebolo, a ket aj náhodu boly, friško sa minuly, lebo sú jednorázové. Socijálne pavučiny boly v momence plné. Naščasci nélen somarín a splašených spráf, ale aj múdrych rát, návodu na ušící rúšky, strihú a naščasci aj humoru. Ten, jako je fšeobecne známe posil-nuje imunytu a pomáha léčit. Rúšky začaly šit basisci, firmy, textilky, op-čanské komunyty (Modra predbehla Pezinek o týden), roznášaly a rozvá-žaly dobrovolnýci, meský šandári, dokonca aj primátor a potprimató-ri. Nová vláda určila pravidlá na to, gdo, kedy a jako móže podávat sprá-vy o počtoch kontrol, nakazených, úmrci a vyléčených. Jedna tlačofka doobeda, gdze sa zhodnocí predeš-lý den mosí stačit aj tým najvačím zvedafcom a ludé by sa maly bavit aj o nečem inšém, jako o víruse. Šecky TV stanyce vyčerpaly nachystanú zásobu programů, začaly fičat repri-zy. Redaktori si daly povedzet, nosá rúšky. Najdlhší vydržala tá ano-rektyčka z nemenovanej spravodaj-skej telky. Chápem, šak za ten bo-tox mosela oželet nové auto a fčúl to má gvúlyva nejakému Covid-u, kerý neny ani vidzet zakrývat? Vel-konočné svátky boly bes kostela, ale gdo scel, svoju cestu g najvyšše-mu si našél a nájde. Fčúl došly naj-nofšé správy o tém, že Pezinek má prvenstvo f počce nakazených. Neny to tak tragické, jako by sa mohlo zdát. Netreba strácat hlavu, aby širit paniku. Treba sa poučit, dat veci do porátku. Fčúl mosíme byt šeci hlav-ne opatrný. A šporovlyvý. Celoeu-rópsky zme na tém furt velyce do-bre. Len si to nepobabrat. Šeci by sa už rádzi vrácily na svoje místa. Deci do škól, rodičé do roboty... toto neny dovolenka, neny sú to any práznyny. Mnoho ludzí ukázalo a ukazuje opotstatnenosť teho, čo robá. Ide o tých s prvej lýnyje, ale aj tých, čo v momence vymyslyce nové aplyká-cije, systémy, dýchace stroje a ďalše veci pomocné v našem společném zápase. Nezabúdajme any na dal-ších, kerý ochotne chodzá nakupo-vat, dbajú o starších, bezvládných, tých najvác ohrozených. Budzme aj nadálej trpezlyvý, tolerantný a op-tymisci. Vydržat!

-ky-

Zúctu Strýco Lajo

Mesto prijalo ďalšie opatrenia proti šíreniu koronavírusu

▣ Krízový štáb mesta Pezinok na svojom mimoriadnom zasadnutí 13. apríla prijal viaceré opatrenia na zamedzenie šírenia nákazy koronavírusom v Pezinku. Členovia krízového štábu mesta sú odvtedy v neustálom kontakte a na operatívnej báze koordinujú jednotlivé opatrenia.

Preventívne testovanie pracovníkov mesta

Ešte 11. apríla objednalo mesto na vlastné náklady preventívne testovanie 70 zamestnancov na COVID-19 prichádzajúcich do denného kontaktu so seniorami a obyvateľmi mesta. Testu sa podrobili všetci zamestnanci mestského Zariadenia opatrovateľskej služby pre seniorov a opatrovateľky vykonávajúce dennú terénnu službu pre seniorov v ich domácom prostredí, kuchárky a zamestnanci mesta zabezpečujúci prípravu a rozvoz stravy pre ďalších 100 seniorov z Pezinka, zamestnanci nocľahárne pre ľudí bez domova, pracovníci referátu sociálnej starostlivosti mestského úradu, príslušníci hliadok mestskej polície a vedenie mesta – primátor a viceprimátorka. Testy zrealizovala spoločnosť Medirex 14. apríla. Dva dni nato malo vedenie mesta potvrdenú informáciu, že všetky testy zamestnancov boli negatívne.

Opatrenia mesta v zariadeniach a aktivitách pre seniorov

K dátumu tlače Pezinčana (22. apríla) sa ani u jedného z 18 klientov mestského Zariadenia opatrovateľskej služby (ZOS) a 40 klientov, ktorým mesto poskytuje dennú opatrovateľskú starostlivosť u nich doma, neprejavili žiadne príznaky ochorenia. Mesto od 13. apríla zaviedlo nové a sprísnilo platné preventívne a dezinfekčné opatrenia v ZOS aj v terénnej opatrovateľskej službe, napr. dokúpenie ochranných oblekov, okuliarov, rúšok a dezinfekčných prostriedkov, sprisnenie dennej

kontroly dodržiavania hygienicko-epidemiologických opatrení, vybavenie ZOS dostatočnou zásobou potravín a liekov, denné informovanie rodinných príslušníkov o zdravotnom a inom stave klienta, písomné záznamy zdravotného stavu klientov dennej terénnej služby. ZOS a referát sociálnej starostlivosti spracovali krízový plán pre prípad pozitívneho testu niektorého z klientov či pracovníkov ZOS, ktorý. spripomenkovali odborníci nadácie SOCIA. Od 21. apríla prebieha jeho 6-dňová praktická skúška, aby si zamestnanci ZOS v praxi nacvičili všetky krízové postupy.

Zriadenie mobilnej testovacej jednotky v Pezinku

Primátor Igor Hianik 13. apríla na tlačovej konferencii k situácii v DSS Pezinok informoval, že mesto sa bude zaoberať o zriadenie mobilnej testovacej jednotky v Pezinku. Lokálne testovanie osôb, ktoré boli v priamom kontakte s personálom DSS, pomôže rýchlo identifikovať prípadné nové pozitívne prípady a zastaviť šírenie COVID-19 v meste aj mimo neho, keďže sa eliminuje cestovanie týchto osôb za testovaním. Aj keď je zriadenie mobilnej testovacej jednotky logisticky a administratívne náročná operácia, na území Pezinka začala od 23. apríla spoločnosť Medirex dvakrát týždenne s testovaním samoplatcov. Po schválení žiadosti mesta Všeobecnou zdravotnou poisťovňou a Ministerstvom zdravotníctva SR chce mesto rozšíriť v Pezinku aj bezplatné testovanie pre ľudí, ktorým to na základe predchá-

dzajúcej zdravotnej indikácie schváli hlavný regionálny hygienik. Primátor Pezinka chce touto cestou poďakovať za podporu prezidentke SR Zuzane Čaputovej, predsedovi vlády SR Igorovi Matovičovi a ministrom zdravotníctva SR Marekovi Krajčimu, ako aj hlavnému regionálnemu hygienikovi MUDr. Otakarovi Fitzovi a jeho zástupcovi MUDr. Stanislavovi Dubovi z Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Bratislave či infektológovi MUDr. Petrovi Sabakovi, PhD. za ich cené odborné rady a pomoc. Bez ich osobnej angažovanosti by sa táto myšlienka nestala realitou.

Zriadenie psychologickkej poradenskej linky

Situácia okolo stavu klientov a personálu v DSS Pezinok mohla obavy mnohých našich obyvateľov ešte viac zintenzívniť. Mesto preto v spolupráci s občianskym združením Prevencia AD spustilo od 14. apríla špeciálnu telefonickú poradenskú linku zameranú na odbornú psychologickú pomoc a poradenstvo (viď s. 7).

Opatrenia mesta pre ľudí bez domova

V Mestskej nocľahárni platia od začiatku marca veľmi prísne hygienické, dezinfekčné a protiepidemiologické pravidlá, ktoré musia denne dodržiavať zamestnanci aj samotní klienti. Na dezinfekciu priestoru nocľahárne mesto využíva aj germicídny žiarič. Vstup klientov do za-

riadenia je povolený po zmeraní teploty a kontrole zdravotného stavu, ich stav je monitorovaný aj počas pobytu. Ochrannými pomôckami a dezinfekčnými prostriedkami sú vybavení všetci pracovníci aj klienti nocľahárne. Je tu zavedené povinné nosenie rúšok a používanie výhradne vlastných hygienických pomôcok. Od polovice marca realizujú sociálni pracovníci nocľahárne s pracovníkmi Armády spásy pravidelnú terénnu sociálnu prácu s ľuďmi bez domova. Počas nej merajú klientom teplotu, rozdávať im ochranné rúška, leťáky o ochrane pred koronavírusom a zisťujú ich individuálne potreby. Základnú hygienu môžu ľudia bez domova po dohovore a kontrole zdravotného stavu vykonať v nocľahárni. Novou aktivitou mesta v tejto oblasti je spustenie verejnej zbierky na potraviny pre ľudí bez domova.

Opatrenia mesta v rómskej komunite

Od začiatku marca mesto zintenzívnilo spoluprácu s Armádou spásy pri monitorovaní a protiepidemiologických aktivitách v Glejovke, kde žije naša rómska komunita. Mesto tu zabezpečilo prístup k pitnej vode a pravidelne ho monitoruje. Spolu s Armádou spásy distribuovalo do rodín leťáky o zvýšenej hygiene a o postupe pri podozrení na ochorenie COVID-19. Obyvatelia Glejovky dostali aj dezinfekčné prostriedky a potravinové balíčky. Pranie bielizne je zabezpečené v Komunitnom centre Armády spásy, kde si Rómovia šijú aj rúška. Pracovníci Armády spásy pravidelne vzdelávajú Rómov k obmedzeniu pohybu (len nákupy, do práce, k lekárovi), zvýšenej hygiene a v spolupráci s organizáciou Zdravé komunity monitorujú ich zdravotný stav. Kvôli situácii v DSS Pezinok požiadalo mesto 15.

Testovanie na COVID-19

Kto by sa mal testovať

Osoby, ktoré boli v priamom kontakte s pozitívnym človekom. Aby test zachytil pozitívitu, od stretnutia do termínu testovania musí uplynúť 4–5 dní.

Osoby, ktoré nevedia, že boli v kontakte s pozitívnym človekom, ale majú niektorý z príznakov.

Kde sa môžu dať Pezinčania otestovať

V BRATISLAVE: indikovaní pacienti – majú tzv. COVIDPASS a testovanie zadarmo, na základe vyplnených údajov ho nariadil hlavný regionálny hygienik.

Odborné miesta v Bratislave môžu využiť pacienti s možnosťou individuálnej dopravy. **O testovanie je potrebné požiadať** vyplnením formulára na adrese: <https://www.korona.gov.sk>, kde je uvedený aj zoznam odborných miest. Na základe údajov uvedených vo formulári bude pacient objednaný na mobilné odberové miesto. Miesto a čas odberu žiadateľ ob-

drží v SMS správe, prípadne ho budú kontaktovať pracovníci infolinky Národného centra zdravotníckych informácií. **Ďalšie informácie** o testovaní sú dostupné na adrese <https://www.korona.gov.sk/> alebo na infolinke **0800 221 234**.

Spolupráca mesta so samosprávnym krajom

Aj keď DSS Pezinok nie je v správe mesta, ale samosprávneho kraja, obom stranám záleží na čo najskoršej stabilizácii situácie v DSS a zamedzení ďalšieho šírenia koronavírusu v meste. Preto sú primátor mesta Igor Hianik a predseda BSK Juraj Droba v neustálom kontakte – primátor Pezinka je aj členom Krízového štábu BSK – a obe samosprávy vzájomne spolupracujú a koordinujú svoje postupy. Mesto ponúklo kraju aj konkrétne formy pomoci a podpory pre DSS Pezinok, napr. kontakty na mestskú telefonickú linku psychologickej pomoci pre klientov a personál DSS, sponzorskú pomoc od rôznych firiem a dobrovoľníkov – najmä stravovanie a dezinfekčné prostriedky – a je pripravené pomôcť DSS Pezinok aj v ďalších oblastiach, ktoré budú v jeho kapacitných, finančných či iných možnostiach.

E. Liptáková

Situácia v župnom domove sociálnych služieb sa stabilizuje

Pokračovanie zo strany 1

BSK či o úmrtí jedného z klientov DSS. Aj keď DSS Pezinok nepodlieha pod kompetenciu mesta, ale kraja, vzhľadom na závažnosť týchto informácií, ako aj preto, že v DSS pracuje 36 zamestnancov z Pezinka, primátor navštívil OO PZ v Pezinku. Podal podnet na prešetrenie podozrenia zo spáchania trestného činu všeobecného ohrozenia zdravia neznámym páchatelom. Na základe podnetu primátora sa prípadom súvisiacim s DSS Pezinok začal zaoberať Súdny úrad kriminalistiky Policie Krajského riaditeľstva PZ v Bratislave. Polícia v tejto veci začala trestné stíhanie pre prečin šírenia nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby. Za dodržiavania prísnych bezpečnostných opatrení vykonali policajti neodkladné a neopakovateľné úkony pri prehliadkach nebytových priestorov budovy DSS Pezinok a v jej blízkosti zriadili aj provizórnu výsluchovú miestnosť. Vlastné vyšetrovania v súvislosti so situáciou v DSS Pezinok začali vykonávať aj ďalšie štátne inštitúcie – Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím.

Aktuálny stav ochorenia na COVID-19

Podľa informácií Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Bratislave (RÚVZ Bratislava) bolo k 20. aprílu z celkového počtu 93 klientov DSS Pezinok 62 pozitívne testovaných. V zdravotníckych zariadeniach Univerzitnej nemocnice v Bratislave bolo hospitalizovaných 32 klientov, bohužiaľ, 8 klientov doteraz ochoreniu podľahlo. Z celkového počtu 65 zamestnancov DSS Pezinok bolo pozitívne testovaných 19 zamestnancov. RÚVZ Bratislava zároveň 17. apríla nariadil personálu DSS Pezinok pozitívnemu na ochorenie izoláciu v domácom prostredí až do doby preukázania 2 negatívnych vzoriek. V zariadení tak zostal pracovať iba negatívne otestovaný personál. Úrad BSK zároveň spresnil, že k 20. aprílu bolo v DSS Pezinok prítomných 61 klientov, z toho bolo 30 pozitívnych a 31 negatívnych. Z klientov prítomných v zariadení je 16 imobilných a 45 mobilných. **-el/tv-**

Do domova sociálnych služieb v Pezinku nastúpil krízový manažment

▣ Posilnenie personálnych kapacít, stabilizácia a ochranné opatrenia. To sú priority krízovej manažérky, ktorá nastúpila v sobotu 18. apríla do zariadenia sociálnych služieb v Pezinku.

„V prvom rade chcem poďakovať všetkým zamestnancom tohto zariadenia, ktorí pracujú v mimoriadne ťažkých podmienkach a starajú sa o klientov. Pretože nielen lekári, ale aj opatrovatelia a ošetrovatelia sú v prvej línii v boji proti koronavírusu,“ uviedol predseda Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) Juraj Droba.

Od potvrdenia prvého prípadu koronavírusu na Slovensku vykonala bratislavská župa v zariadení sociálnych služieb množstvo opatrení. Od 6. marca boli zakázané návštevy a obmedzené boli aj vychádzky klientov (nie zakázané, to nariadenie hlavného hygienika neumožňovalo). Po potvrdení prvého výskytu vírusu v Domove sociálnych služieb v Pezinku prešli testovaním na COVID-19 všetci zamestnanci aj klienti. Priestory župa hlboko vydezinfikovala a do zariadenia doniesla ďalšie osobné ochranné pracovné prostriedky. Samosprávny kraj pôvodne uvažoval s riešením, že klienti s negatívnym testom budú presunutí do iného zariadenia, ale po dohode s regionálnym hygienikom našiel také riešenie, že všetci klienti zostanú v Pezinku. Pozitívne testovaní klienti sú fyzicky oddelení od tých s negatívnym výsledkom. Tým sa aj rizi-

ko prenosu vírusu znížilo na minimum. Samosprávny kraj rozhodol, že centrum COVID-19 v Pezinku nevznikne.

Spoločne s krízovou manažérkou, ktorá sa presunula z úradu Bratislavského samosprávneho kraja, nastúpili do zariadenia aj opatrovatelia, zdravotné sestry a terapeutky. Vďaka tomu sa podarilo zamestnaneckým tím stabilizovať tak, aby sa mohli striediť a mali dostatok síl opatrovať klientov. Bývalá riaditeľka zamestnanecký pomer ukončila v piatok 17. apríla.

„Aj touto cestou chcem ešte raz poďakovať zamestnancom zariadenia, ktorí sa obetavo dňom i nocou starajú o klientov. V tejto chvíli je pre nás najdôležitejšia stabilizácia a nastavenie procesov a systém striedania zmien vo vnútri zariadenia. To má na starosti krízové vedenie zariadenia. V neposlednom rade tiež potrebujeme overiť, ktoré zo sťažností, ktoré sa v posledných dňoch objavili, sa zakladajú na pravde,“ zhrnul predseda Bratislavského samosprávneho kraja Juraj Droba. Župan zároveň vyjadril poďakovanie za konštruktívnu spoluprácu primátorovi Pezinka Igorovi Hianikovi, ktorý je zároveň prizývaným členom krízového štábu župy.

BSK

Peter Sabaka: Najhoršie máme za sebou

■ **V súvislosti s aktuálnym stavom epidemiologickej situácie v Pezinku sme oslovili lekára z kliniky infektológie a geografickej medicíny Univerzitnej nemocnice v Bratislave na Kramároch MUDr. Petra Sabaku, PhD., ktorý je rodený Pezinčan a na tejto klinike sa stará o pacientov chorých na COVID-19. Pýtali sme sa ho na možný vývoj situácie i odporúčania pre mesto a obyvateľov.**

Čo sa môže diať z hľadiska najbližšieho vývoja epidemiologickej situácie v Pezinku?

Ja osobne si myslím, že už to bude len lepšie. Najväčšie riziko nákazy totiž bolo v čase, keď sa nevedelo o pozitívnych prípadoch z Domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov na Hrnčiarskej (DSS). Keď už sa o nákaže vie, ľudia si dávajú pozor. Ja osobne si myslím, že riziko, že sa niekto infikuje, bude už len menšie a menšie.

Štatistiky za Pezinok ale stúpnu?
Štatistiky, samozrejme, stúpnu, keďže predpokladáme, že pozitívne testy na COVID-19 môžu mať najmä rodinní príslušníci zamestnancov DSS, ktorí s nimi žili v spoločnej domácnosti. Ale aj napriek tomu to vôbec neznamená, že bude stúpať aj riziko nakazenia. Pretože mnohí z tých, ktorí budú pozitívne testovaní, sa časom vyliečia a už ochorieť nemôžu. Zároveň to, že sa tu ochorenie šírilo, ale ešte predtým sa prijali prísne epidemiologické opatrenia (*pozn. redakcie: najmä nosenie rúšok, osobný odstup a dôkladná hygiena rúk*) znamená, že sa bude v budúcnosti šíriť menej a možno, že riziko nakazenia bude v Pezinku nižšie než niekde, kde ochorenie taktiež môže byť, ale ešte sa o ňom nevie a ľudia nie sú takí opatrní, ako sú dnes Pezinčania. Keď ľudia vedia, že sú v prostredí, ktoré by mohlo byť potenciálne infekčné, správajú sa opatrnejšie, a tým je aj riziko nakazenia menšie.

Napríklad v Bratislave je momentálne najväčší počet pozitívne testovaných ľudí, ale čo sa týka nových prípadov, je na chvoste, pretože ľudia sú zodpovední a dávajú si pozor.

Kedy vlastne stúpa riziko nákazy? Hrozí niečo obyvateľom žijúcim v blízkosti DSS?

Okolitým bytovkám určite nič nehrozí. Riziko nákazy totiž stúpa **pri blízkom kontakte ľudí**. Za blízky kontakt sa pritom považuje, ak niekto s niekým bol bližšie ako dva a pol metra a súčasne dlhšie ako 15 minút. Na väčšiu vzdialenosť by sa ochorenie preniesť nemalo, keďže sa prenáša veľkými kvapôčkami, ktoré ale trajektóriu (dráhu) nemajú dlhšiu ako dva metre. Ak mali ale obyčajné textilné rúško pri kontakte obidvaja, a jeden z nich bol pozitívny na koronavírus, tak pravdepodobnosť nákazy je veľmi nízka, ale nie je, samozrejme, nulová.

Na čo by sa malo mesto zamerať v aktuálnej situácii?

Mesto by podľa môjho názoru malo ľudom predovšetkým neustále opakovať, aby dodržiavali epidemiologické opatrenia. Vtedy sa minimalizuje riziko nákazy u ľudí, ktorí sú zdraví. A pokiaľ sú už chorí alebo pozitívne testovaní, aby vlastnou izoláciou minimalizovali riziko, že nakazia niekoho iného. Toto je podľa mňa absolútne najdôležitejšie. Fantastické by bolo, pokiaľ by mesto vedelo robiť aj aktivity, ktorými by substituovalo prácu epi-

demiológov, to znamená, vyhľadávalo aj priame rizikové kontakty a testovalo ich. Pretože to je maximum, čo sa dá robiť.

Čo si myslíte o dezinfekcii mesta? Aký má efekt?

Tento vírus prežíva na povrchoch asi jeden, maximálne dva dni a aj to veľmi závisí od toho, na akých povrchoch. Najlepšie prežíva na umelej hmote – niekoľko dní. Čiže dezinfekcia raz alebo dva razy za týždeň podľa mňa nemá zmysel. Nemyslím si, že existujú dôkazy o jej efektívnosti. Navyše, samotná dostupnosť dezinfekčných prostriedkov je v súčasnosti veľmi nízka. My v nemocnici sme radi,

Môžeme sa spoliehať len na zodpovednosť ľudí. Ja som presvedčený, že pokiaľ sa naozaj vydržíme správať zodpovedne ešte nejaký čas, ochorenia sa postupne zbavíme.

že vôbec máme čím dezinfikovať. A nie preto, že by sme nemali peniaze, ale preto, že dezinfekciu je dnes ťažké zohnať, keďže ju skupujú všetky krajiny. Preto by sme ju mali používať tam, kde je naozaj potrebná a má navyše aj efekt. Čo sa týka dezinfekcie lavičiek alebo tlačidiel na semaforoch, muselo by ich mesto dezinfikovať neustále. Preto by som sa skôr zamerail na pravidlo:

Keď je človek vonku, má používať rúško a nemá sa dotýkať úst, nosa a očí. Keď príde domov, okamžite si treba umyť ruky teplou vodou a mydlom.

Ľudia si objednávajú dezinfekciu – napr. celej bytovky. Má to zmysel?

Opäť veľmi diskutabilné. Nejaký zmysel to asi má, ale zrejme veľmi malý, pretože ten priestor sa môže kontaminovať o chvíľu opäť. Určite je dôležité udržiavať

priestory čisté, ale aj tu je podľa mňa absolútne najdôležitejšie, aby ľudia nosili rúška vždy, keď opúšťajú byt (aj vo vnútri bytovky, alebo ak idú vysypať hoc i len smetný kôš) a následne dbali o dôkladnú osobnú hygienu rúk.

Čo odporúčate seniorom?

Pre seniorov je najdôležitejšie, aby sa izolovali a čo najmenej vystavovali riziku nákazy. Najlepšie by bolo vychádzať čo najmenej, najmä nie do spoločných priestorov. Preto by sme my ostatní mali byť ústretoví a pomáhať, napríklad s nákupom základných potravín alebo liekov. Prechádzky na čerstvom vzduchu sú u seniorov akceptovateľné, pretože riziko, že sa niekto nakazí na otvorenom priestranstve, je veľmi malé až nulové. Ale nemali by zabúdať na nosenie rúška, dodržiavanie dvojmetrového bezpečnostného odstupu od iných a po návrate domov na dôkladnú hygienu rúk. Keďže však seniori patria medzi rizikových pacientov, ak by začali cítiť nejaké príznaky, napr. by mali zvýšenú teplotu alebo kašľali, tak je dôležité, aby čo najskôr vyhľadali telefonickú lekársku pomoc – buď zavolali svojmu lekárovi, alebo na tiesňovú linku záchrannej zdravotnej pomoci na čísle 155.

Ako fungovať v rámci viacgeneračného bývania v rodinných domoch a neohroziť starých rodičov?

Viem, že je to z emocionálneho a psychologického hľadiska veľmi ťažké a zložité, ale najlepšie by bolo izolovať starších čo najviac, lebo sú najohrozenejšou skupinou. Štatistiky hovoria, že riziko komplikovaného priebehu stúpa nad 60 až 65 rokov. Je to najmä preto, že starší ľudia trpia už veľmi často inými zdravotnými problémami, kvôli ktorým býva ich imunita výrazne oslabená, resp. ich telo aj vzhľadom na vysoký vek nedokáže odolať vírusu tak ako mladší organizmus.

Pezinčanom sú k dispozícii tri linky pomoci

■ **Jednou z reakcií mesta na mimoriadnu situáciu spôsobenú pandémiou koronavírusu je i zriadenie telefonických liniek pomoci. K seniorskej a rodičovskej linke, ktoré fungujú od 23. marca, pribudla i linka psychologickkej a sociálnej poradne.**

Mimoriadna situácia zmenila náš doterajší spôsob života v mnohých oblastiach. Ak sa potrebujete poradiť alebo pomôcť, obráťte sa na odborníkov z oblasti sociálnej starostlivosti, školstva alebo psychológie, ktorí sú vám k dispozícii na telefonických linkách počas pracovných dní.

SENIOR LINKA

pondelok, utorok, streda, piatok od 9.00 do 12.00 h
tel. kontakty:
Mgr. Alena Černáková 033/6901 302
Mgr. Juraj Tyčiak – 033/6901 307

Najviac vyťaženou je linka určená pre osamelé žijúcich seniorov a ľudí s ťažkým zdravotným postihnutím z Pezinka, ktorí v čase pandémie koronavírusu potrebujú pomocť alebo poradiť. Od jej spustenia prijímajú zamestnanci referátu sociálnej starostlivosti desiatky telefonátov denne, a to od seniorov, ale aj ich blízkych či rodinných príslušníkov. Najčastejšie kladené otázky sa týkajú stravovania s možnosťou rozvozu, resp. donášky stravy priamo na adresu občana, nákupov potravín, drogérie a liekov, zabezpečenia zdravotných pomôcok, objednávanie ochranných

rúšok. Okrem toho poskytujú pracovníci úradu aj základné sociálne poradenstvo.

Stravovanie

Mesto Pezinok využíva pre poskytovanie stravovania občanom s trvalým pobytom v meste dvoch dodávateľov – Reštauráciu Grinrock a stravovanie od Mateja Halana. Stravovanie zo ŠJ na ZŠ Fándlyho a ŠJ na ZŠ Na bielenisku bolo k 31. 3. 2020 zrušené.

Vzhľadom na aktuálnu situáciu v Domove sociálnych služieb (DSS) na Hrnčiarskej ulici, kde bol potvrdený výskyt ochorenia COVID-19, došlo k dočasnej zmene. Dodávateľa stravy Mateja Halana, ktorého prevádzka sídli práve v DSS na Hrnčiarskej ulici, dočasne nahradil dodávateľ ŠJ ZŠ Na bielenisku, ktorý bude poskytovať stravovanie do skončenia karantény v DSS.

Cena za 1 obed v ŠJ Na bielenisku je 2,66 + 0,60 € za donášku stravy. Reštaurácia Grinrock poskytuje 1 obed v sume 3,25 € + 0,60 € za donášku stravy. Obеды sa balia do jednorazových obalov. „*Občan – klient nám pošle žiadosť na stravovanie v jedálni spolu s aktuálnym výmerom o dôchodku, aby sme vedeli, či má nárok na príspevok mesta, a vystavíme mu oznámenie, ktoré posielame automaticky do Reštaurácie Grinrock a do ŠJ Na bielenisku, aby seniori v žiadnom prípade nikam osobne nechodili. Zároveň ich prikladáme do kópie emailu s podrobnými informáciami a telefónnym číslom na dodávateľa, aby si dohodli termín, odkedy chcú začať so stravovaním,*“ vysvetlila vedúca referátu sociálnej starostlivosti Alena Černáková.

Mesto poskytuje príspevky na stravovanie podľa výšky dôchodku nasledovne:

- pri dôchodku do 350,00 € sa poskytuje 1,50 €/obed,
- pri dôchodku od 350,01 € do 450,00 € vrátane sa poskytuje 1 €/obed,
- pri dôchodku nad 450,01 € sa príspevok neposkytuje.

Informácie ohľadne Rozvozu – donášky stravy do domácnosti občana poskytnie Mgr. Barbora Laurincová, na t. č. 033/6901 970, ktorá koordinuje stravovanie s dodávateľom stravy.

Nákupy a zabezpečenie liekov

Úlohou senior linky je aj zabezpečovanie nákupov základných potravín, drogérie, liekov a zdravotných pomôcok. „*Klient zavola na telefónne čísla 033/6901 302 alebo 033/6901 307 alebo pošle email na adresy alena.cernakova@msupezinok.sk, juraj.tyciak@msupezinok.sk a nahlási, čo potrebuje. My objednávku vybavíme a doručíme v daný deň alebo v priebehu nasledujúceho dňa,*“ vysvetlila A. Černáková. Nákupy je možné objednávať v doobedňajších hodinách do 12.00 h s tým, že piatkové objednávky sa realizujú v pondelok.

Ochranné rúška

O vybavenie seniorov ochrannými rúškami sa postarala iniciatíva **Rúška pre Pezinok**, v rámci ktorej sa rúška nielen vyrábali, ale aj distribuovali občanom Pezinka, a to predovšetkým seniorom a ľuďom s oslabenou imunitou. V prípade, že vám rúško ešte stále chýba, môžete sa obrátiť na senior linku alebo **na telefónne**

číslo 033/6901 190 v pracovných dňoch od 9.00 do 12.00 h.

Na senior linku sa môžete obrátiť aj v prípade, že viete o osamelom žijúcom občanoch (bezdetní občania, vdovy, vdovci, imobilní, chorí a pod.), ktorí potrebujú pomoc.

RODIČOVSKÁ LINKA

pondelok, utorok, streda, piatok od 9.00 do 12.00 h
tel. kontakty:
033/6901 305, 033/6901 306

Zatvorenie škôl prinieslo množstvo otázok, ktoré vám prostredníctvom linky zodpovedajú pracovníci školského úradu. Od spustenia linky poskytujú rodičom detí predovšetkým informácie o zápisoch do základnej školy a materskej školy a o priebehu celého procesu vzhľadom na platiace preventívne opatrenia (viď strana 3 a www.pezinok.sk).

Ako si rozvrhnúť domáci čas štúdia, učiť sa efektívne, ako deťom vysvetliť preventívne opatrenia vyhlásené v súvislosti s koronavírusom tak, aby sa ich nebáli a dokázali ich pochopiť, vám poradí **špeciálna pedagogička Zuzana Martinovská, ktorá je rodičom k dispozícii každý pondelok, stredu a štvrtok od 14.00 do 16.00 h na tel. čísle 033/ 6901 301.**

Špeciálna pedagogička Z. Martinovská odporúča:

- Dodržiavajte inštrukcie, ktoré vám škola posielala.
- Majte ustálený denný režim a pravidlá.

Prečo je dôležité, aby sa starí rodičia nestretávali s malými deťmi?

Deti vedia toto ochorenie veľmi dobre prenášať, samy však nemajú ťažký priebeh. Nemajú totiž vyvinuté receptory, na ktoré tento vírus útočí. Zrejme nám nesmierne pomohlo, že sme veľmi rýchlo zavreli školy a škôlky. Ak nejaké dieťa malo ťažký priebeh, lebo sú popísané prípady vo svete, v drvivej väčšine išlo o to, že dieťa malo iné zdravotné problémy.

V princípe deti by mali byť úplne v bezpečí, tinedžeri taktiež. Pravdepodobnosť ťažkého priebehu ochorenia u ľudí medzi dvadsiatym a štyridsiatym rokom, až v podstate päťdesiatym, je hlboko pod jedno percento. Riziko stúpa s vekom 60 až 65 rokov.

Aké riziko podstupujeme pri nákupech v potravinách?

Existujú práce, ktoré hovoria, že riziko nakazenia sa v obchode je pomerne nízke. Ja osobne si myslím, že riziko je extrémne nízke, ak nie takmer nulové, pokiaľ sú pravidlá nastavené tak, ako sú – že koncentrácia ľudí je v obchode nízka, všetci nosia rúška, po vstupe a odchode z obchodu si ľudia dezinfikujú ruky a po návrate domov si ich ešte poriadne umyjú. Problémom môžu byť peniaze, ale preto by ľudia mali platiť platobnými kartami, alebo pri platení hotovosťou používať rukavice.

Čo by ste na záver Pezinčanom odkázali? Ako môžu prispieť k ďalšiemu nešíreniu nákazy?

Každý sám pre seba vie urobiť najviac, aby sa nenakazil. Preto sa individuálna ochrana v súčasnej situácii javí ako kľúčová. Lebo človek, ktorý bol testovaný pozitívne a zodpovedne sa doma izoluje, tak po vyliečení už nikoho nakaziť nemôže. A u ostatných, ktorí doteraz neochoreli, a skutočne si dávajú na seba pozor – nosia rúška, držia si odstup pri kontakte s inými a dôkladne si umývajú ruky – je riziko, že sa nakazia, naozaj minimálne.

Zhovárala sa E. Liptáková

- Buďte kreatívni a trpezliví (využite pri učení filmy, videá či ponuku internetu)

PSYCHOLOGICKÁ A SOCIÁLNA PORADŇA

pondelok až piatok od 10.00 do 12.00 h
tel. kontakt: 0949 846 742

Pandémia koronavírusu zasiahla do spôsobu života každého z nás. Prežívame náročné obdobie, ktoré môže spôsobovať rôzne psychické problémy vyplývajúce z obáv, strachu či každodenných povinností. Pomocnú ruku pri ich riešení podáva Občianske združenie Prevencia AD. Občianske združenie Prevencia AD ponúka možnosť bezplatného psychologického poradenstva zameraného na riešenie psychických, vzťahových a výchovných problémov, ktoré vznikli ako dôsledok pandémie koronavírusu.

Na odborníkov z oblasti psychológie sa môžete obráť:

- prostredníctvom e-mailu: **ozprevenciaad@gmail.com**
- na diskusnom fóre na webovej stránke združenia **www.previnciaad.sk**
- telefonicky na číslo **0949 846 742** v pracovné dni **od 10.00 do 12.00 h.**

Toto poradenstvo slúži len na riešenie psychologických, vzťahových a výchovných problémov, ktoré vznikli ako dôsledok pandémie koronavírusu, nenahrádza systematické poradenstvo ani psychoterapiu a nie je zamerané na poskytovanie zdravotníckych informácií.

Rúška pre Pezinok spustili vlnu solidarity

❏ **Iniciatíva Rúška pre Pezinok, ktorá vznikla na popud vedenia mesta ako reakcia na nedostatok ochranných rúšok, spojila množstvo dobrovoľníkov z Pezinka i okolia. Či už išlo o samotnú výrobu, distribúciu, materiálnu, priestorovú či inú podporu, cieľ bol spoločný – pomôcť Pezinčanom v zložitej situácii spôsobenej pandémiou koronavírusu.**

Výroba rúšok sa začala v pondelok 23. marca, kedy sa estrádna sála v Dome kultúry premenila na mestskú dobrovoľnícku dielňu. Do strihania, šitia, žehlenia či balenia sa počas 8 dní zapojilo 70 ľudí z Pezinka a okolitých obcí. Pomáhali pedagogičky z pezinských základných a materských škôl, architekti, manažéri, podnikatelia, web dizajnér, operná speváčka, barman či ľudia, ktorí v dôsledku pandémie stratili zamestnanie. Mnohí však pomáhali popri svojej profesii. Výsledkom ich dobrovoľníckej práce je 9 700 opakovane použiteľných ochranných rúšok. „Za 8 dní sme v mestskej dobrovoľníckej dielni vyrobili 700 bavlnených rúšok zo 100 % bavlny a 9 000 trojvrstvových rúšok z netkanej medicínskej textilie podľa technológie pezinského dizajnéra a obuvníka Juraja Chalányho. Práve vďaka jeho nápadu a polotovaru, z ktorého sme rúško dotvárali, sa stala výroba jednoduchšia a rýchlejšia. Nikdy by sme však toľko rúšok nevyrobili bez dobrovoľníkov, ktorí do projektu vložili srdce a nadšenie,“ povedala jedna z prvých dobrovoľníčok, koordinátorka projektu Denisa Kováčová.

Hotové rúška z produkcie mestskej dielne putovali obyvateľom s trvalým pobytom v meste predovšetkým občanom, ktorí patria v súvislosti s ochorením COVID-19 do rizikovej skupiny, a následne občanom, ktorí si rúško objednali telefonicky alebo prostredníctvom online formulára. O ich distribúciu sa postarali opäť dobrovoľníci – zástupcovia mesta, poslanci mestského zastupiteľstva, mestskí policajti a skauti zo 61. zboru Modrý oblak Pezinok.

„Do roznášania rúšok Pezinčanom sa zapojilo približne 15 našich skautov, ktorí pomáhali v zmysle poslanca samotného skautingu, ale i v zmysle celoslovenskej iniciatívy Skautská služba, ktorá je zameraná na dobrovoľnícku pomoc občanom počas mimoriadnej situácie v súvislosti so šírením nákazy nového vírusu,“ povedala vodkyňa 61. zboru Modrý oblak Pezinok Monika Lezová.

Rúška pre Pezinok ukázali, že sa vieme spojiť a vzájomne si nezištne pomá-

hať. Za prejavenu spolupatričnosť, podporu a pomoc ďakujeme všetkým dobrovoľníkom, ktorí sa podieľali na samotnej výrobe a distribúcii, ale aj ľuďom, ktorí mestskej dielni poskytli chýbajúce šijacie nite, gumičky a ďalší materiál potrebný na výrobu, ľuďom, ktorí darovali mestu hotové rúška z vlastnej produkcie, zabezpečili teplé obеды pre dobrovoľníkov alebo poslali finančný príspevok na chod dielne. Veľké ďakujem patrí aj koordinátorky projektu Denise Kováčovej, poslancovi MsZ Petrovi Janečkovi za technickú podporu, Jánovi Vajsáblvi za vizuálnu komunikáciu a PKC za poskytnutie priestorov.

**Text: N. Bednáriková,
foto: T. Vagáčová**

Rúška
pre Pezinok

**70 ľudí s obrovským srdcom
8 dní dobrovoľníckej práce
9700 rúšok pre Pezinčanov**

Karolína Albertusová, Mária Bednáriková, Elena Beňová, Richard Ciferský, Mária Cillerová, Veronika Čambalová, Jana Černáková, Barborka Černáková, Renata Černáková, Eva Detersová, Jana Gavorníková, Alena Golian, Ivana Granatierová, Marta Hasová, Ema Havlíková, Dominika Holášková, Juraj Hrabovec, Ľubica Hrustič, Lucia Chovancová, Eva Jurkovičová, Zuzana Kasová, Zuzana Klučárová, Katarína Klučárová, Monika Kompaníková, Jakub Kompaník, Lenka Kostrábová, Denisa Kováčová, Kristína Kráľová, Jana Kráľovičová, Erika Kremská, Hugo Kuttner, Miroslava Kuttnerová, Ivana Mičková, Bea Michelčíková, p. Moravčíková, Miroslava Mozolová, Broňa Noskovičová, Alexandra Noskovičová, Nataša Noskovičová, Mariana Novomeská, Jana Okresová, Veronika Panáková, Samuel Paulini, Anzhelika Pelevina, Blanka Pepuchová, Alena Polakovičová, Elena Rabčanová, Lucia Radova, Adriana Satinová, Helena Slamková, Daniela Slaninová, Marek Slanina, Sabina Slimáková, Eva Slováková, Helena Stanková, Pavlína Straková, Monika Strezenická, Mária Šándorová, Tatiana Šándorová, Iveta Šimonová, Roman Šipoš, Pali Štefanička, Anna Tribulíková, Lubo Uhlár, Andrea Voberová, Michaela Winková, Nikola Winková, Michaela Zedníčková, Dada Zemková, Zuzana Zemková

ĎAKUJEME VÁM VŠETKÝM ZA SPOLUPATRIČNOSŤ!

Mesto Pezinok

Rúška
pre Pezinok

**Naše srdcia v teréne
37 poslov s rúškami**

Mgr. Zuzana Martinovská, Zuzana Pavlejšová, Milan Krajčovič, Denisa Kováčová, Igor Madacki, Klára Hrváthová, Matej Pátoprstý, Michal Mikulka, Vendelín Krasňanský, Michaela Bauerová, Dávid Gašparovič, Klára Špániková, Dana Nagyová, Lucia Janečková, Katarína Horváthová, Samuel Paulini, Michal Korček, Jana Hrvolová, Martin Lezo, Lenka Jančíková, Monika Lezová, Miroslav Virgovič, Zuzana Horáková, Ľubica Pešková, Dušan Hitka, Matej Majerský, Adam Kovačovský, Peter Janeček, Jana Jurikovičová, Martin Šipoš, Michal Mikulka, Radka Wageringerová, Renata Černáková, Viktor Vajsábel, Agáta Vajsábelová, Matilda Nicol Kováčová, Sana Kováčová

ĎAKUJEME VÁM VŠETKÝM ZA SPOLUPATRIČNOSŤ!

Mesto Pezinok

NEHODA?

Nechajte riešenie poistnej udalosti na nás

Mali ste dopravnú nehodu? Pamätajte na to, že nesprávna oprava havarovaného vozidla môže byť pre vás do budúcnosti veľkým bezpečnostným rizikom. Aj po nehode vám zaistíme garanciu výrobcu a zachováme bezpečnosť aj cenu vášho vozidla na najvyššej možnej miere. Stačí jediné, obráťte sa na profesionálov.

Prečo si máte nechať opraviť vozidlo práve u nás:

Dodržiavanie výrobcom definovaných opravárenských a technologických postupov | Zrýchlenie likvidácie poistnej udalosti | Skrátenie doby opravy vozidla | Zachovanie 12 ročnej záruky na neprehrdzavenie karosérie | Záruka použitia výrobcu schválených lakovacích prostriedkov | Záruka transparentných cien servisných úkonov | Najvyššie možné uchovanie hodnoty vozidla

www.skoda-auto.sk

Váš autorizovaný servis vozidiel ŠKODA:

KARIREAL SLOVAKIA, a.s., Nová 17, 902 03 Pezinok
Tel.: 0800 113 117, www.karireal.sk

BYTY ZÁHRADY, 2 a 3 izbové byty

www.bytyzahrady.sk 0905225522 info@bytyzahrady.sk

Projekt Bolešky Vinosady – štýlové bývanie pod vinicami

Obec Vinosady zaznamenáva výrazný dopyt o kúpu či už stavebných pozemkov, rodinných domov alebo bytových jednotiek. Dôvodom je výhodná poloha v rámci trojuholníka Modra – Pezinok – Senec, ako aj túžba mnohých záujemcov vybudovať si domov v blízkosti prírody, avšak nie ďaleko od mestskej infraštruktúry a občianskej vybavenosti, čo poskytujú najmä mestá Modra a Pezinok.

Pre záujemcov, ktorí hľadajú bývanie v novostavbe a želajú si ostať v okrese Pezinok, by sme radi predstavili plánovaný projekt radových domov a bytových jednotiek.

V priťažlivej časti Bolešky v obci Vinosady plánuje spoločnosť Bolešky, s. r. o. projekt, ktorý predstavuje zámer realizácie výstavby

29 radových domov a dvoch bytových domov po 6 bytov v každom, na rozlohe 8047 m² s vybudovanou infraštruktúrou sietí a príjazdových komunikácií. Výmery interiérov radových domov budú 80,3 m² a výmery interiérov bytov sa budú pohybovať v rozmedzí 47,29 m² až 50,00 m².

Samotná poloha tejto lokality z nej robí zaujímavú možnosť riešenia bytovej otázky hlavne pre mladé rodiny,

ktoré potrebujú bývať v blízkosti Bratislavy, resp. Pezinka a zároveň hľadajú pokojnejšie miesto na bývanie v rámci vidieka pod Malými Karpatmi a malebnými vinicami, a to všetko za prijateľnú cenu. Právoplatné stavebné povolenie na radové domy a bytové jednotky je vydané. Predpokladaný začiatok stavebných prác na radové domy je v 4/2020 a predpokladané ukončenie prác a kolaudácia bude približne v 6/2021.

Detailné informácie, vizualizácie, pôdorysy, kontakty a všetky potrebné podklady záujemcovia nájdu na stránke projektu www.bolesky.sk.

PR

Nasledujúce čísla mestských novín Pezinčan vyjdú:

Uzávierka 18. 5., expedícia 29. 5. 2020
Uzávierka 15. 6., expedícia 26. 6. 2020
Uzávierka 13. 7., expedícia 24. 7. 2020
Uzávierka 10. 8., expedícia 21. 8. 2020

Uzávierka 2. 9., expedícia 11. 9. 2020
Uzávierka 12. 10., expedícia 23. 10. 2020
Uzávierka 16. 11., expedícia 27. 11. 2020
Uzávierka 2. 12., expedícia 11. 12. 2020

PLASTOVÉ A HLINÍKOVÉ OKNÁ A DVERE

VY DODÁTE VÝHLAD, MY OKNO.

DEMISTAV, Pezinok, Holubyho 28
predajňa je presťahovaná na 3. poschodie

0903 710 390, demistav@demistav.sk
www.demistav.sk

bola zaradená do siete škôl SR

Súkromná základná škola Jolly HOMESCHOOL s radosťou oznamuje, že od 14. apríla 2020 Ministerstvo školstva SR zaradilo SZŠ Jolly HOMESCHOOL so sídlom Kukučínova 4, Pezinok do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky s termínom začatia činnosti od 1. septembra 2020.

V súvislosti s prebiehajúcimi zápsmi detí do 1. ročníka by sme radi informovali širokú verejnosť o možnosti zápisu v školskom roku 2020/2021.

Viac informácií na www.jollyhomeschool.sk

Glazúrovanie vaní za prijateľnú sumu so zárukou. Tel.: 0905 983 602

VÝROBA BETÓNU
www.jsservis.sk
033 / 642 2258 | 0903 604 004
Bratislavská 83, 902 01 Pezinok

Prenájom kancelárskych a skladových priestorov
Stavebná činnosť
Výstavba RD
Energetické certifikáty budov

POTRÁVNÍČKE A RYBÁRSKE POTREBY
Chiruca
tel.: 033 642 24 52
mobil: 0903 275 777
www.chiruca.sk

MESTO PEZINOK
ponúka na prenájom

voľné nebytové priestory

v objekte na Radničnom námestí č. 9 v Pezinku:

- na II. nadzemnom podlaží budovy miestnosť č. 216 o výmere **43,16 m²**
- na III. nadzemnom podlaží budovy miestnosť č. 314 o výmere **33,88 m²**

Bližšie informácie vám poskytne Referát správy a údržby majetku na Mestskom úrade v Pezinku (kancelária č. 16), tel. **033/6901 109**, e-mail: viliam.slimak@msupezinok.sk.

Storočnica Vladimíra Milka

» V marci sme si pripomínáme 100. výročie narodenia a 12. výročie úmrtia Vladimíra Milka. Narodil sa 28. 3. 1920 v Lysej pod Makytou. Vychovával ho strýko, u ktorého sa vyučil mlynárskemu a kamenárskemu remeslu. Ako samouk sprevádzal organistu hrou na husliach. Počas ľudových misií v roku 1936 zažil obrátenie a pocítil v sebe kňazské a misijné povolanie, ale nemohol ho realizovať, lebo nemal prostriedky na štúdium.

Neskôr sa presťahoval do Pezinka, kde sa oženil s Jozefinou Andelovou, s ktorou mal 7 detí.

Pracoval ako mlynár v Pezinku, neskôr ako úradník na Ministerstve financií (1942–1946) a na Okresnom úrade v Pezinku (1946–1950). Po politických previerkach bol prepustený a pracoval ako kamenár.

V 40-tych rokoch bol aktívny v laickom apoštoláte, spolupracoval s Ústrednou katolíckou kanceláriou, zúčastňoval sa na stretnutiach mužov na fare, bol členom cirkevného výboru, v rámci ktorého v roku 1947 zorganizoval veľkú púť na Staré Hory, na ktorú objednal osobitný vlak (2000 ľudí). V Pezinku usporiadal prvý letecký deň a hral divadlo v krúžku Poverello v kláštore kapucínov. Tam sa zoznámil s gvardiánom kláštora P. Alojzom Horváthom, ktorý bol jeho duchovným vodcom.

Počas likvidácie kláštora v apríli 1950 mu P. Alojz dal do úschovy viaceré knihy z kláštora. Keď v roku 1950 museli skončiť verejné procesie z farského kostola na kalváriu na Veľký piatok, V. Milko začal organizovať súkromné s malou skupinou. Zároveň sa staral o Kaplnku sv. Rozálie. V 50-tych rokoch spolupracoval úteky kňazov do zahraničia a ukrýval kňaza Štefana Drába, ktorý mu po úspešnom úteku písal až do smrti.

Ďalej bol viac ako dve desaťročia petrografickým asistentom v Geologickom ústave Dionýza Štúra v Bratislave a sedem rokov na katedre mineralógie Prírodovedeckej fakulty. Zhotovoval preparáty z hornín na výskumné účely.

Popritom opravoval historické pamiatky v Pezinku a okolí:

- výmena schodov a oprava predného portálu v Dolnom kostole (1953),
- reštaurovanie a premiestnenie mariánskeho stĺpu z námestia k Dolnému kostolu (1956), ktorý zachránil, takže prešiel až do návratu na námestie v roku 2001,

- obnova sochy sv. Antona Paduánskeho pred Kapucínskym kostolom (1959),
- obnova sochy Krista Kráľa na Zumbergu (1963–1965),
- reštaurovanie erbu kráľa Ferdinanda III. z mestských hradieb, obnova fasády Dolného kostola,
- obnova kalvárie (1967),
- reštaurovanie oboch portálov Dolného kostola a premiestnenie sochy

- sv. Jána Nepomuckého od Hornej brány k Farskému kostolu (1975),
- obnova bočného vchodu kapucínskeho kláštora,
- reštaurovanie pomníka padlým v parku,
- na cintoríne postavil desiatky pomníkov kňazom a rehoľníkom, ktorí zomreli v charitnom domove,
- pozlátenie písmen na pomníku padlých na Cajle.

V rámci služobných ciest sa mu podarilo navštíviť stigmatizovaného Pátra Pia v San Giovanni Rotondo a v Poľsku sa zoznámil s bohoslovcami, ktorí ho pozvali na svoje primície. Bol v styku s trnavským biskupom Ambrózom Lazíkom, ktorý mu napísal aj z koncilu

z Ríma. Obnovenie náboženského života v Pezinku sa mu podarilo až v roku 1968, keď sa ako usporiadateľ podieľal na verejných procesiách na Božie Telo a Božské Srdce a na primíciách tajne vysvätených kňazov.

Medzitým sa vzdelával z kníh od P. Alojza, najmä z regule Tretieho rádu sv. Františka. Po príchode P. Alojza a P. Šebastiána Jačuda do Pezinka v roku 1968 založil Tretí rád aj v Pezinku. Prvých päť členov sa stretávalo tajne, ale v roku 1990 Pezink pocítil návštevou generálny predstavený Tretieho rádu páter Ben. V roku 1969 V. Milko zorganizoval v Kapucínskom kostole Sakrosong 1969 – prvý festival duchovného spevu a hudby, v ktorom účinkovali spevokoly, skupiny i speváci z Pezinka a súčasťou boli aj ľudové misie redemptoristov. V roku 1969 zorganizoval prvé ekumenické stretnutie katolíkov a evanjelikov v evanjelickej zborovej sieni v Pezinku.

Po roku 1989 V. Milko naplno rozvinul svoju činnosť. Zaslúžil sa, aby bol farnosti vrátený Kultúrny dom a Orlovňa. V tomto zariadení nazvanom Kresťanský dom V. Milko organizoval mnohé podujatia (najmä besedy s misionármi v misijnú nedeľu, kňazmi a s politikmi) a staral sa oň. Stál pri zrode okresných pobočiek Združenia kresťanských dôchodcov (1996), ktorého bol predsedom, Kresťanskodemokratického hnutia, Slovenského orla (2001) a Konfederácie politických väzňov Slovenska.

Obnovil procesie na kalváriu na Veľký piatok, kde vybudoval zastavenia krížovej cesty (ich montáž riadil zo smrteľnej postele) a sväté omše pri Kaplnke sv. Rozálie. Organizoval zájazdy na pútnické miesta, púte do Slovenského Grobu, púť na Staré Hory po 60 rokoch, Sakrosong po 30 rokoch, obnovil stretnutia mužov... Opäť sa podieľal na obnovení ekumenických bohoslužieb. Spolupracoval nielen s evanjelikmi, ale aj s Kresťanským zborom.

Ožilo v ňom misionárske povolanie, spolupracoval s riaditeľmi Pápežských misijných diel a keďže nemohol ísť do Afriky, misijné územie si našiel v Pezinku – medzi Rómami v Glejovke. Pre nich zorganizoval rôzne zájazdy, púte, misie, jasličkovú pobožnosť, troch kráľov a napokon sa konal aj krst 31 Rómov v Grinave.

Po smrti manželky Jozefíny v roku 1998 zorganizoval na fare výstavu jej výšiviek ako prejav vďaky, že mu poskytovala celoživotné zázemie, aby mohol rozvíjať svoju bohatú činnosť.

V roku 2006 si splnil životný sen – štúdium teológie tretieho veku na Teologickej fakulte TU v Bratislave, kde študoval tri semestre pri zhoršujúcom sa zdravotnom stave. Posledným podujatím, ktoré zorganizoval, bola spomienka na ukrývanie prenasledovaných kňazov v Pezinku a okolí v júli 2007.

Potom sa mu už zhoršil zdravotný stav, bol viackrát hospitalizovaný a nemohol opustiť byt. Preto si ľudí požíval k sebe a v byte organizoval rôzne stretnutia s hosťami. V januári 2008 ešte zorganizoval v kláštore celoročné stretnutie. Zomrel pri modlitbe 25. marca 2008 a pochovaný je na cintoríne v Pezinku.

-red-/archív rodiny

TV Pezinko a PK NET prinášajú veriacim duchovné obrady

» Kostoly sú z dôvodu preventívnych opatrení proti šíreniu koronavírusu naďalej zatvorené, sväté omše však prinášajú celoplošné a lokálne médiá. V Pezinku zabezpečujú duchovné potreby veriacich TV Pezinko a spoločnosť PK NET.

Spoločnosť PK NET zabezpečuje od 22. marca prostredníctvom svojho youtube kanálu (<https://www.youtube.com/user/modranet>) priame prenosy svätých omší Farnosti Pezinko. Na uvedenom youtube kanáli sú pre veriacich dostupné aj záznamy jednotlivých odvysielaných svätých omší.

Mestská televízia TV PEZINOK zaradila od 29. marca do svojho vysielania mimoriadnu reláciu Duchovné slovo, ktorú pripravuje v spolupráci s predstaviteľmi katolíckej a evanjelickej cirkvi v meste. Premiéra relácie je vysielaná každú nedeľu o 11.30 h, reprízy si môžete pozrieť denne o 11.30 a 17.30 h. Reláciu bude mestská televízia pripravovať počas celej doby trvania pandémie koronavírusu.

-nb-

SPOMÍNANIE

Zavrela oči, srdce prestalo biť, musela zomrieť, aj keď tak veľmi chcela žiť.

Dňa 18. 4. 2020 uplynulo 7 rokov, keď nás navždy opustila mamička, babička, prababica a krstná mama **Helena Kadlečíková**. S láskou a úctou spomína syn Jaroslav s rodinou. Kto ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku.

Sú ľudia, ktorí pre nás znamenajú viac ako tí ostatní. Keď odídu, zostane v duši prázdno. S úctou a láskou spomíname na našich rodičov, ktorí nás opustili v mesiaci apríl – **Štefan Fischer** pred 12 rokmi, **Irenka Fischerová** pred 6 rokmi.

Ťa milovali, deti s rodinami. Ďakujeme všetkým, ktorí jej venujú tichú spomienku.

V očiach slzy, v srdci žiaľ, to najdrahšie nám osud vzal.

Čas je neúprosný, dňa 26. 4. 2020 už je tomu rok, čo nás opustil náš milovaný manžel, otec, syn a brat **Ferko Vojtek**. Zároveň si dňa 30. 5. 2020 pripomenieme jeho nedožitú 42. narodeniny.

Dňa 12. 5. 2020 uplyní 20 rokov, čo nás navždy opustila naša mama, babka a prababka **Boženka Sitárová**. S láskou spomína a v srdciach si vás oboch uchováva smútiaca rodina. Kto ste ich poznali a mali radi, venujte im, prosím, tichú spomienku.

Dňa 19. 4. 2020 uplynulo 16 rokov, čo nás opustil milovaný otec **Imrich Široký** a 17. 4. 2020 uplynulo 15 rokov, čo nás opustila milovaná mama **Olga Široká**. S úctou a láskou spomína syn Marián

Dňa 28. 4. 2020 uplyní 6 rokov, čo nás navždy opustil manžel, otec, dedko, svokor **Jozef Pažitný**. Venujte mu, prosím, tichú spomienku. Manželka Alice a synovia Martin a Ľuboš s rodinou.

Dňa 29. 4. 2020 uplyní 11 rokov, čo nás navždy opustil náš milovaný otec, dedko a pradedko **Július Polkoráb**. S láskou a smútkom v srdci

spomína dcéra, syn a vnučka s rodinou. Prosím, venujte mu s nami tichú spomienku.

Tak ťiško odišla duša Tvoja, že nestihol si povedať ani zbohom, rodina moja.

Dňa 25. 4. 2020 si pripomíname 2. výročie úmrtia nášho drahého otca **Michala Geršiča**. S láskou na Teba spomína dcéra s rodinou.

POĎAKOVANIE

Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym, ktorí sa prišli dňa 23. 3. 2020 rozlúčiť na poslednej ceste s našou drahou zosnulou **Gizelou Rischerovou**. Z úprimného srdca všetkým ďakujeme za kvetinové dary a prejavované sústrasti. Smútiaca rodina.

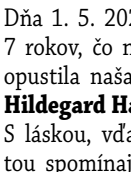
Čas ubieha a nevráti to, čo vzal. Len láska, úcta a spomienky v srdciach zostávajú.

Dňa 25. 4. 2020 si pripomíname 4. výročie úmrtia nášho milovaného **Tibora Rastislava Jokla** z Grinavy. S láskou spomínajú manželka, deti, vnúčatá a ostatná rodina. Kto ste ho poznali, prosím, venujte mu tichú spomienku.

Dňa 24. 4. 2020 si pripomíname už 7. rok, kedy nás navždy opustil **Ambrózko Pažitný** z Vinosadov. S láskou spomína manželka a dcéra s rodinou.

Dňa 1. 5. 2020 uplyní 7 rokov, čo nás navždy opustila naša milovaná **Hildegard Hanusková**. S láskou, vďakou a úctou spomínajú tí, ktorí

Rozprávky po telefóne

» Aj Malokarpatská knižnica Pezinok je pre verejnosť z dôvodu mimoriadnej situácie zatvorená. Pre knižných nadšencov však pripravila Túlavé knihy, ktoré sú k dispozícii na knižničnom okne a prostredníctvom youtube kanálu pravidelne prináša čítanie rozprávok, poézie, poviedok či večerníkov. Ako vznikol nápad Rozprávky po telefóne a čo všetko môžete na youtube kanáli knižnice nájsť, nám napísali jej zástupcovia.

Keď sme zatvorili brány knižnice pre verejnosť, vedeli sme, že to nebude iba na pár dní. Čo má robiť knižnička bez čitateľov? A čo má robiť čitateľ s preukazom do knižnice bez knižnice? Takmer

každý deň k nám do knižnice prišla škola alebo družina a čítali sme si. V pondelok doobeda prichádzali naši najmenší. Ako im teraz prečítame?

A načo je teda ten internet? Vzali sme

telefón a natočili prvé video o zmrzlino- vom paláci. Chceli sme, aby to bola knižka talianskeho autora a páčil sa nám aj jej názov Rozprávky po telefóne. Pre dospelých sme získali Ľuba Dobrovodu, ktorý to poňal zodpovedne a šliape od prvého dňa s neuveriteľnou energiou. Sme mu za to veľmi vďační. Neskôr pribúdali ďalší. Všetci bez nároku na honorár. Soboty patria spisovateľom, deň poézie sme oslávili čítaním poézie – poetka Mírka Ábelová načítala rozprávky poetky Sylvie Plathovej, môžete sa tešiť na Pištu Vandala aj na večerníčky Michala Havrana či Júliusa Belana.

Čítame pre malé deti, staršie deti, aj také skoro dospelé. A vlastne aj pre tie úplne dospelé deti. Dokonca sme oslovili všetkých známych, ktorí žijú v zahraničí, či by nám neposlali kúsok svojej domoviny. Pridali sa k nám prekladatelia. A tak na našom kanáli môžete počuť rozprávky po anglicky, po taliansky, po francúzsky, po španielsky a najnovšie aj po maďarsky, nemecky, dokonca po čínsky a po japonsky! Nahrávky nám poslali talianska fotografka Lucia Gardin, prekladateľka a spisovateľka Mária Štefánková, publicistka a prekladateľka Silvia Ruppeldtová. Slovenská spisovateľka žijúca v Paríži Marie Danthine-Dopjérová presvedčila deti Michela a Alicu, aby nám tiež prečítali rozprávku. Môžete sa tešiť na rozprávku v maďarčine od vynikajúceho maďarského spisovateľa Pála Závadu, od sinologičky a blogerky Elišky Šikulovej po japonsky a čínsky, či od slovenského spisovateľa Michala Hvoreckého, ktorý svoju rozprávku napísal aj načítal po nemecky. Čítame aj my, knižničky. Číta spisovateľka Veronika Šikulová, Katarína Cigánová z detského oddelenia. Táňa Anestik presvedčila svoju dcéru Oliviu, aby prečítala rozprávku po anglicky a pridali sa aj knižničky, ktoré už v knižnici nepracujú – Veronika Nouzová a Denisa Kováčová. Číta aj etnografka a bábkoherečka žijúca v Modre Agáta Petrakovičová a oslovujeme ďalších.

Viac informácií o projekte sa dozviete na webovej stránke knižnice <https://kniznicapezinok.sk/>.

Malokarpatská knižnica Pezinok

čo bolo blízko absolútneho aprílového rekordu (1. apríla v roku 1977 tam namerali až -8,6 °C). Na letisku v Kuchyni na Záhorí v tento deň ráno poklesla teplota na -8,4 °C, čím bol takisto prekonaný rekord z roku 1977.

„Za pozornosť stojí fakt, že mrazy pretrvávali pomerne dlho, napríklad v Piešťanoch to bolo podľa SHMÚ spolu až 21 dní,“ dodal Pavel Matejovič. „Relatívne najsilnejšie mrazy sme mali teda túto jar na juhozápadnom Slovensku, čo spôsobilo obrovské škody na ovocných stromoch. Ak by vegetácia nebola po mimoriadne teplej zime urýchlená, takéto škody by nemuseli vzniknúť. Totiž aj v minulosti sa na prelome apríla a marca vyskytovali silné mrazy, no v prípade vegetačného pokoja také škody na ovocných stromoch neboli zaznamenané.“

K silným mrazom pomohol aj fakt, že arktický vzduch je suchý a ak sa v noci zmenší oblačnosť a utíši sa vietor, vplyvom vyžarovania tepla od zemského povrchu môže teplota vzduchu klesnúť veľmi nízko. Vzhľadom na miernu zimu, keď na juhozápade Slovenska prakticky chýbala snehová pokrývka, začína byť nedostatok zrážok čoraz väčším problémom. „V oblasti Pezinka bol deficit vlhody do polovice apríla až okolo 50 mm. Podľa prognostických modelov sú výdatnejšie zrážky v nedohľadne. Mráz a sucho môžu teda spôsobiť značné škody na tohtoročnej úrode,“ dodal Pavel Matejovič.

-ky-

Tajomstvo zoborského kláštora

» Vo februári sa v známom knihkupectve na Poštovej ulici v Bratislave uskutočnila beseda s autorom mons. Františkom Rábekom, rímskokatolíckym biskupom a prvým ordinárom ozbrojených síl a ozbrojených zborov SR, ktorý predstavil svoju novú publikáciu Tajomstvo zoborského kláštora.

Témou knihy je obdobie príchodu vierozvestcov sv. Cyrila a Metoda medzi Slovanov a ich misia, počas ktorej priniesli kresťanstvo v jazyku, ktorý im bol zrozumiteľný a zároveň im darovali písmo.

Program besedy bol otvorený hudobným vstupom obľúbenej speváčky Simy Martausovej a čítaním známeho recitátora a herca Jozefa Šimonoviča z novej publikácie. Moderátor besedy krátko predstavil autora knihy mons. F. Rábeka a ilustrátora knihy – akademického maliara Martina Juraja Oscitého. Oba odpovedali na otázky ohľadom tvorby diela i vzájomnej spolupráce. Mons. F. Rábek sa v odpovediach venoval svojej pozícii autora historického románu a osobitne poďakoval ilustrátorovi za jeho citlivé stvárnenie historickej a duchovnej témy, ktorá je základom tradícií kresťanstva nielen pre Slovákov, ale i pre os-

tatné slovanské národy. Zároveň počas besedy oznámil, že už dostal návrh, aby spracoval scenár na vytvorenie historického filmu podľa svojej publikácie, kde sú i konkrétne historické postavy, okrem Cyrila a Metoda, i sv. Gorazd a tiež knieža Svätopluk a ďalšie. Akademický maliar J. Oscitý poďakoval autorovi za možnosť ilustrovať túto vzácnu publikáciu a zdôraznil, že počas svojej dlhoročnej tvorivej umeleckej činnosti je mu duchovná tvorba blízka a jeho diela boli i úspešne prezentované na viacerých kontinentoch. Za viacere získal ocenia.

Na besede sa zúčastnili aj hostia z Malokarpatského regiónu z Modry a Pezinka, ktorí osobne blahoželali autorom k vydarenému dielu. Ďakujem za pozvanie i milé stretnutie a za písomné venovanie autorov do publikácie.

Text a foto: P. Ronec

Ponuka letných táborov 2020

Centrum voľného času presunulo prihlasovanie detí do letných táborov z 1. na 30. apríla. Prihlasovanie bude prístupné online na www.cvcpezinok.sk. Záväzná prihlásenie dieťaťa bude platné až po zaplatení. Bližšie informácie: telefón 0948/222 117, epicentrum.pezinok@gmail.com, www.cvcpezinok.sk, facebook, instagram

Zmena programu vyhradená.

Mráz a sucho ohrozujú tohtoročnú úrodu

» Apríl má povest bláznivého mesiaca, a to i vzhľadom na premenlivé počasie veľkými výkyvmi. Aj tohtoročný začiatok jari sa nesie v znamení anomálií – juhozápad Slovenska postihli pomerne silné nočné mrazy. Zároveň panuje suché počasie, takže krajina vstupuje do vegetačného obdobia s prehlbujúcim sa deficitom vlhody.

Obom týmto javom predchádzala teplá zima, predovšetkým v nižších polohách súka na sneh. „Tohtoročná zima sa skončila na celom území Slovenska teplotne ako mimoriadne nadnormálna, v južnej časti malokarpatskej oblasti to bola druhá najteplejšia zima od začiatku meteorologických pozorovaní. Konkrétne sa ako zimné rátajú mesiace december, január a február. Teplotne nadnormálny ako celok bol aj marec, najmä jeho prvá polovica,“ povedal klimatológ Pavel Matejovič. „To všetko urýchlilo veľmi skorý nástup vegetačného obdobia, stromy sa začali nalievat pukmi a niektoré aj rozkvitli. Vo vyšších zemepisných šírkach však stále ostávajú zásochy studeného vzduchu, ktorý sa tam hromadil počas zimy a jeho vpádu smerom na juh blokovalo intenzívne západné prúdenie teplejšieho morského vzduchu z Atlantického oceánu.“

Inými slovami, arktický vzduch nemal na Slovensko ako preniknúť a ostával

„uväznený“ v polárnych oblastiach. Navyše ho vďaka globálnemu otepľovaniu nie je toľko ako v minulosti. Ako radi hovoria klimatológovia. tzv. bazény studeného vzduchu v oblasti Arktídy alebo Sibíri sú prázdne.

„Cirkulačné podmienky sa však zmenili v druhej polovici marca. Studený, pôvodom arktický vzduch, začal prenikať aj do strednej Európy,“ povedal Pavel Matejovič. Na mnohých miestach Slovenska nastalo najvýraznejšie ochladenie v roku 2020, aké nepriniesli ani zimné mesiace. A silné mrazy lámali rekordy na meteorologických staniciach. Napríklad na Lomnickom štíte 30. aj 31. marca klesla teplota na -20,1 °C, čo boli pre oba dni rekordné hodnoty. Napríklad v Piešťanoch namerali v posledný marcový deň -8 °C a bol tak prekonaný rekord z roku 1955 v hodnote -6,8 °C. Ráno 1. apríla vo výške 2 nad zemským povrchom v Piešťanoch klesla ortuť teplomera na -8,1 °C,

LETNÉ PRÍMESTSKÉ TÁBORY 2020

6.7. - 10.7.	Páť elementov	Spoznaj s nami okolie, zaži skvelú zábavu. Vezmi rucksak, tenisový sandál, vydáme sa na poznávaciu výpravu.	70 €
13.7. - 17.7.	Letom svetom	Chcete sa zabaviť, spoznať nových kamarátov a užiť si leto plné zábavy, slnka a športu? Tak ste na správnej adrese. Sandra a Anči sa na vás tešia:-)	70 €
20.7. - 24.7.	Partička	Si rodený herec, či herečka? Príď medzi nás a neofutuješ. Bude to skvelá partička.	70 €
27.7. - 31.7.	Všetci za jedného, 1 za všetkých!	Ak ti pohyb radost' robí a šport je často tvojim hobby, u nás bude správna parta, každý deň ti pôjde karta. Pod' do toho, bude sranda.	70 €
3.8. - 7.8.	Čarovný svet IT	Čo všetko skrýva svet počítačov, notebookov a hier? Chceš si zaštriefat' v laser arene? Tak pod' s nami!	70 €
10.8. - 14.8.	Cesty hradnej pani	Spoznaj históriu Slovenska, navštív s nami hrady a zámky okolia. Turistika do prírody nebude chýbať.	70 €
17.8. - 21.8.	Nekonečný príbeh	Staň sa súčasťou Nekonečného príbehu. Objavuj, tvor, hraj sa a ako Bastián tak zachráň fantáziu, ktorá je súčasťou každého z nás.	70 €
24.8. - 28.8.	Krajina ZÁZRAČNO	S nami budeš objavovať poklady a zázraky Pezinka, či Malých Karpát. Bude to naša krajina ZÁZRAČNO.	70 €

Pripomenuli sme si 75. výročie oslobodenia nášho mesta

Vo štvrtok 2. apríla sme si pri Pamätníku osloboditeľov na Mladoboleslavskej ulici pripomenuli 75. výročie oslobodenia Pezinka. Pietneho aktu kladenia vencov sa za splnenia nevyhnutných hygienických podmienok súvisiacich s pandémiou koronavírusu zúčastnili len zástupcovia Základnej organizácie SZPB brigádneho generála Karola Pekníka Pezinok, Mesta Pezinok, Okresného úradu Pezinok a Zväzu vojakov Slovenska – Klubu Pezinok. Široká verejnosť sa, žiaľ, z dôvodu preventívnych opatrení proti šíreniu vírusu pietneho aktu zúčastniť nemohla. Pripomenutí si 75. výročie si však môžeme prostredníctvom príspevku Petra Wittgrübera.

Vážení spoluobčania, aj tento rok sme sa spoločne chystali na slávnostné polozenie vencov pri príležitosti oslobodenia nášho mesta vojakmi Červenej armády. Rovnako ako mnohí z vás sme sa tešili, že sa v niektorý slnečný aprílový deň stretne s priateľmi pri Pamätníku osloboditeľov. Spoločne by sme aj tento rok, tak ako po minulé roky vzdali hold tým, ktorí položili svoje životy, aby sme my mohli žiť.

Žiaľ, nečakané okolnosti, krutá realita dnešných dní nás v záujme toho najcennejšieho, ľudského života, donútila toto podujatie zrušiť. Obraciame sa preto na vás aspoň prostredníctvom niekoľkých viet, aby sme si pripomenuli, ako a prečo zomierali nielen rusí, ukrajinskí, bieloruskí vojaci, spoločne s vojakmi mnohých ďalších národov Sovietskeho zväzu, ale aj niektorí Pezinčania, ktorí zomreli rovno na prahu slobody. Svoju úctu sme ako zástupcovia mesta Pezinok a vyššie uvedení organizácií prejavili aspoň tým, že sme vence a kvety vďaka uložili individuálne začiatkom apríla, v dňoch, kedy prebiehali oslobodzovacie boje o naše mesto.

Okolie mesta Pezinok bolo z pohľadu obrany fašistických nemeckých vojsk strategicky dôležité, pretože priesmyk Baba bol jedným z mála malokarpatských prechodov na Záhorie a následne na Moravu. Z toho dôvodu nariadilo fašistické velenie urýchlene robiť opevňovacie práce, na ktoré nahnalo obyvateľov zo širokého okolia. Už v januári 1945 sa v severozápadnej časti Cajlanského chotára začali kopat 4 až 5 metrov hlboké a široké jarky na poliach, lúkach a nad vinohradmi smerom na Babu. Najväčšia prekážka bola na Krížnej ceste, kde bola vybudovaná hlboká protitanková priekopa s betónovými kockami. Mali zahatať cestu sovietskym vojskám. Na dotyku vinohradov a lesa sa kopali zákopy pre pechotu a delostrelectvo. Pri deviatom kilometri

smerom na Babu boli pripravené tri delostrelecké bunkre určené pre delá nemeckých vojsk. To isté bolo na Sirkovej. Na cajlanskej kalvárii bolo vybudované obranné pásmo, tvorené zákopmi a minometnými postaveniami. Na vrchu Starý zámok bola umiestnená batéria nemeckých samohybných 150 mm húfníc. V starých baniach pod ním bolo zasa umiestnené poľné obväzisko. Priamo v meste, najmä na dôležitých križovatkách, boli umiestnené guľometné hniezda, tzv. Kugelstandy. Priamo v Zámockom parku bol zriadený muničný sklad. Pred samotnou líniou opevnenia v Pezinku a jeho okolí sa nachádzali ešte ďalšie dve – vo Vinicnom a pred Sencom. Zdalo sa, že prechod frontu cez Pezinok bude pre sovietske jednotky tvrdý oriešok. Opevňovacie práce v okolí obce Cajla museli robiť občania, práce boli nútené a museli na ne ísť aj tí, ktorí boli nenahradiťelní pre služby a zásobovanie. Práce na budovaní opevnení boli platené, napriek tomu ich mnohí občania i samotní predáci sabotovali. Išlo napríklad o vedúcich pracovných skupín Miškovského, Demoviča, Ockovského a Pribulu, ktorí boli pre sabotáž na opevňovacích prácach Okresným súdom v Pezinku súdení. Pred príchodom frontu zobrali Nemci z obce Cajla mladencov a mužov vo veku 19–32 rokov s cieľom odviesť ich do Nemecka. Sústredili ich v škole vo Vinosadoch, ale na rozkaz veliteľa opevňovacích prác ich prepustili.

Vo štvrtok 30. marca 1945 nemeckí obyvatelia odišli pred príchodom sovietskej armády. Nemecká protiletadlová posádka v meste tiež utiekla, a tak Limbach – Turecký vrch ako bojový úsek bol zlikvidovaný veľmi rýchlo. Nepriateľské letectvo narobilo značné škody na príbytkoch obyvateľstva a tiež na ľudských životoch. Leteckými náletmi bola najviac poškodená Rázusova ulica a na námestí Pezinka nárožný dom Píringercov.

Vo Veľkonočnú nedeľu 1. apríla 1945 sa ozvali guľomety, smerom od Modry sa blížili Nemci v neusporiadaných menších tlupách a od Senca Maďari. Takmer v kontakte s nimi sa blížili k mestu od Vinosadov a Senca prvé hliadky kozáckeho pluku plk. Popova. Patrili do zväzku 1. gardovej jazdecko-mechanizovanej brigády gen. Plijeva. Toto vojenské zoskupenie má najväčšiu zásluhu na oslobodení veľkej časti Malokarpatského regiónu. V meste nastala panika, najmä medzi maďarskými občanmi z mesta Pezinok, ktorí utekali aj s majetkom pred frontom. Pri Seneckom háji sa dostali niektoré maďarské a nemecké jednotky do obklúčenia Sovietskej armády maršala Malinovského a nechali tam údajne až 150 diel. Maďarskí vojaci, predovšetkým z rozprásej 21. maďarskej pešej divízie, zahadzovali zbrane, schovávali sa v krikochoch pri potoku smerom k Fabiánovskému mlynu pred sovietskymi vojakmi-kozákmi, ktorí ich hnali. Ich ústup cez mesto ešte viac zvyšoval chaos v nemeckej obrane až do tej miery, že niektoré postavenia nemeckej obrany neboli dokonca obsadené vojakmi. Smer úniku Nemcov a Maďarov bolo Horské sedlo Baba na ceste do Perneku. Nemci mali granáty, automaty, pušky. Delá zanechali pri Senci. Sovietske vojská mali automaty a delostrelectvo, vrátane známych katúš, ktorých batéria bola umiestnená pri majeri Panholec. Nemcom sa pri ústupe podarilo nakrátko uchýtiť v zákopoch za Cajlanskou ulicou v priestore terajších objektov civilnej obrany. Tam zaujali obranné postavenia a guľometnou paľbou kládli značný odpor postupujúcej sovietskej armáde. Odpor Nemcov bol podporovaný aj hláseniami nemeckých pozorovateľov, ktorí sa usadili v niektorých kostolných vežiach a udávaním súradníc korigovali delostreleckú paľbu. Mali k dispozícii tiež guľomety, ktorými sa im podarilo v prie-

store križovatky Trnavskej a Rázusovej ulice zničiť takmer celú kozácku hliadku. Pamätníci dlho z hrôzou spomínali na krik zomierajúcich koní. Ustupujúce maďarské vojská ponechali pri ústupe dva tanky, ktoré manévrovaním od protitankového zákopu na Krížnej ceste k futbalovému ihrisku kryli jedinou ústupovú cestu. Pri manévrovaní boli zasiahnuté paľbou protitankových diel, ktoré sa nachádzali za domom Brnčíkovej. Maďarské tanky zhoreli aj s posádkou. Nemci mali veľké straty. Nemeckí vojaci, ktorým sa podarilo utiecť cez polia a vinohrady do hôr, mali v pätách sovietskych vojakov. Príchod sovietskych vojsk pokračoval, strieľalo sa cez deň i v noci. V noci z 1. na 2. apríla 1945 podnikli Nemci spoločne s limbaškými Nemcami protiútok a dostali sa až do polovice Bratislavskej ulice. V bojoch zhorela veľká časť Bratislavskej a Rázusovej ulice. V dopoludňajších hodinách 2. apríla 1945 bol už odpor Nemcov zlikvidovaný. Pomohla tomu aj batéria 4 katúš zo 140. gardového jazdeckého minometného pluku, umiestnená na majeri Panholec. Tieto ostreľovali les nad Pineľovou nemocnicou, kde boli umiestnené nemecké húfnice a v dôsledku toho celá pravá časť lesa zhorela.

2. apríla 1945 pri leteckom nálete na Pezinok padli bomby na dolnom konci Cajly v miestach terajšieho amfiteátra a na hornom konci Cajly, kde je kostol a cintorín. V dôsledku bombardovania na dolnom konci Cajly padlo 16 sovietskych vojakov. Z nich traja bratia, ktorí sa práve v Pezinku stretli, keď predtým bojovali na rôznych miestach a osudovo tu na slovenskej zemi položili svoje životy za naše oslobodenie. Nálety nemeckých lietadiel riadili ďalší pozorovatelia – traja Nemci, obyvatelia obce Limbach, ktorí boli narukovaní v nemeckej armáde. V tom čase boli umiestnení vo veži Dolného kostola v Pezinku.

Po bojoch zostali na uliciach padlí vojaci a množstvo pobitých koní. Sovietskych vojakov padlo pri oslobodzovaní Pezinka 136, vrátane 56-tich, ktorí padli na Cajle.

Z občanov Pezinka počas oslobodzovacích bojov zahynuli: Ján Hacaj, Štefan Slimák, Jozef Petrovič. Ranení boli: Jozef Lacko, Ján Šefčík, Ján Gážik.

Po prechode frontu boli mŕtvi Nemci pochovaní vo vinohradoch. Pri pochovávaní sa stalo nešťastie a troch mužov zabíjalo nevybuchnutý granát. Boli to občania Pezinka: Ondrovič, Sabolčík a ešte jeden, doteraz neidentifikovaný.

Oslobodením mesta však strelba neskončila. Prestrelky medzi sovietskymi vojakmi a Nemcami, ktorí uviazli v Malých Karpatoch a snažili sa prebiť na líniu frontu, trvali až do 21. apríla 1945.

Stopy vojny sa dodnes nachádzajú

v chotároch Cajly a Grinavy. Nejde len o zvyšky munície, zákopov a bunkrov. Niekedy sa nájde aj niečo viac ako zvyšky hrdzavého železa. Jedným z takých nálezov boli aj pozostatky sovietskeho tankistu, nájdeného v malokarpatských lesoch, či kompletná kostra nemeckého vojaka pri Slovenskom Grobe, ktorý bol nájdený so zbraňou i vyznamenaniami. Pôvodný zámier bol uložiť pozostatky tankistu k jeho druhom na bratislavský Slavín. Po rokovaní mesta Pezinok, ZO SZPB v Pezinku a zástupcami veľvyslanectva Ruskej federácie sa rozhodlo, že pozostatky budú uložené pri Pamätníku osloboditeľov, pri ktorom sa každoročne s výnimkou tohto roku stretávame v úcte a pokore. Týmto aktom sa z pamätníka stalo niečo viac. Už to nie je „obyčajný“ pamätník, ale pietne miesto.

Za heroický boj, ktorý zvädzala sovietska armáda pri oslobodzovaní a oslobodení Pezinka, budú Pezinčania vždy skladať hold svojim osloboditeľom. Ak to okolnosti nedovolia našou spoločnou účasťou, tak aspoň takouto formou.

Problémom je však to, že stredná a mladá generácia našich občanov vie v podstate len veľmi málo o týchto skutočnostiach. Často dochádza k dezinformáciám a k prekrúcaniu holých faktov. V snahe opantať, dezorientovať a zavádzať najmä mládež, ktorá nemá vlastné historické skúsenosti a je preto ľahko manipulovateľná. Preto má byť naša mládež klamaná tými, ktorí sa nikdy nezmierili s porážkou najstrašnejšieho režimu v dejinách ľudstva a radi by jeho odsúdenia hodnú ideológiu opäť vtlačili nevedomým deťom do ich povedomia? Tak sa vytvára pochybnosť v časti našej mladšej generácie, ktorá fašizmus a vojnu nezažila. S prekvapením zisťujeme, že mladá generácia nepočula o koncentračných táboroch, nevie, čo je to holokaust, a druhú svetovú vojnu považuje za historickú epizódu a nie za krutý boj proti tyranii a diktatúre. Často sa stáva, že mladá generácia považuje Slovenské národné povstanie a oslobodzovací boj našich občanov za bratovražedný boj. Znevažovanie tejto historickej udalosti či jej podkopávanie znamená i znevažovanie slovenského národa a jeho ľudu a podkopávanie tak drahú vykupenej národnej a štátnej slobody. Obraciame sa preto predovšetkým na učiteľov, vychovávateľov, ale aj rodičov s prosbou, aby mladej generácii a svojim deťom objektívne a pravdivo vysvetľovali skutočnosti, ktoré zažili Pezinčania v rámci národnooslobodzovacieho boja.

Nech je tento skromný článok našim príspevkom k pripomínaniu si skutočnej pravdy aspoň v jednej kapitole dejín druhej svetovej vojny.

Text: P. Wittgrüber, foto: T. Vagáčová

PLASTOVÉ A HLINÍKOVÉ OKNÁ A DVERE

aluplast

Noves
Hasau GROUP

VY DODÁTE VÝHĽAD, MY OKNO.

DEMISTAV, Pezinok, Holubyho 28
predajňa je presťahovaná na 3. poschodie

0903 710 390, demistav@demistav.sk, www.demistav.sk

ČO MUSÍTE VEDIEŤ O COVID-19

Prevencia pred ochorením COVID-19:

1. Časté a dôkladné umývanie rúk
2. Nosenie rúška
3. Používanie jednorazových papierových vreckoviek, ktoré po použití zahodíte do koša
4. Vyhybanie sa blízkeho kontaktu ľuďom s príznakmi nádchy alebo chrípky, dodržiavanie minimálne dvojmetrovej vzdialenosti od každého, kto kýcha alebo kašle
5. Vyhybanie sa miestam s vyššou koncentráciou ľudí
6. Pravidelná dezinfekcia povrchov, pracovných plôch a pomôcok v domácnosti i na pracovisku

Dodržiavajte hygienické pravidlá v maximálne možnej miere, chráňte seba i ostatných.

Pred ochorením COVID-19 neochráni:

1. Pitie horúcej vody
2. Nosové kvapky a kloktanie
3. Fajčenie
4. Pitie alkoholu
5. Cesnak
6. Antibiotiká

Nepoužívajte na umývanie rúk chlór!

Prípravky s chlóróm sú určené na dezinfikovanie povrchov!

10 odporúčaní pri COVID-19

Máte podozrenie alebo potvrdený koronavírus?

1. Zostaňte doma, nechodte do práce, školy ani na verejné priestranstvá. V prípade potreby nákupu alebo inej požiadajte ľudí vo vašom okolí, aby išli za vás. Ak musíte ísť von, vyhnite sa používaniu akéhokoľvek druhu verejnej dopravy alebo taxíkov. Vždy použite rúško na tvár.
2. Starostlivo sledujte svoj zdravotný stav a príznaky. Príznaky nájdete na webe www.korona.gov.sk. Ak sa vaše príznaky zhoršia, okamžite kontaktujte svojho lekára.
3. Oddýchnite si a pite dostatok tekutín.
4. Ak ste objednaní k lekárovi, telefonicky ho informujte, že máte alebo môžete mať COVID-19. Pokiaľ telefón nezdvihne, pošlite sms. K lekárovi nechodte.
5. V prípade mimoriadnych zdravotných udalostí volajte na číslo 155 a informujte dispečing, že máte alebo môžete mať COVID-19.
6. Zakryte si ústa rúškom alebo odevom, keď kýchate alebo kašlete. Nepoužívajte samotné ruky, pretože sa dotýkajú mnohých povrchov.
7. Umývajte si ruky mydlom a teplou vodou najmenej 20 sekúnd viackrát za deň alebo použite dezinfekčný prostriedok na ruky s obsahom najmenej 60% alkoholu.
8. Ak je to možné, zostaňte v samostatnej miestnosti a mimo dosahu ostatných ľudí vo vašej domácnosti. Mali by ste tiež používať samostatnú kúpeľňu a WC, ak je k dispozícii.
9. Vyhnite sa zdieľaniu osobných vecí s inými ľuďmi vo vašej domácnosti, ako sú riad, uteráky a posteľná bielizeň.
10. Vyčistite všetky povrchy, ktorých sa často dotýkate, ako napríklad stoly a kľučky. Používajte domáce dezinfekčné prostriedky na dané povrchy.

www.korona.gov.sk

COVID-19: Pomoc sebe a druhým

Čo robiť, ak ochoriete

- Zostaňte doma a kontaktujte svojho lekára.
- Kontaktujte svojho lekára a informujte ho o svojich príznakoch. Povedzte mu, že máte alebo môžete mať COVID-19. Táto informácia mu pomôže sa o Vás postarať a taktiež zabráni infikovaniu alebo vystaveniu nákazy iných ľudí.
- Ak nie ste dostatočne chorí na hospitalizáciu, môžete sa uzdraviť doma.
- Rozoznajte, kedy treba vyhľadať naliehavú pomoc v núdzi.
- Ak máte niektorý z vyššie uvedených varovných signálov, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc.

Čo môžu urobiť ostatní, aby podporili najohrozenejších ľudí

Podpora okolia pre starších ľudí

- Prípravné plánovanie komunity (žijúcim na sídlisku, v spoločných priestoroch či v okolí) na COVID-19 by malo zahŕňať starších ľudí (60 rokov a viac), ľudí so zdravotným postihnutím a organizácie, ktoré ich podporujú, aby sa zabezpečilo zohľadnenie ich potrieb.
 - o Mnoho z týchto jednotlivcov žije v komunite a mnohí z nich sú závislí od služieb a podpory poskytovanej v ich domovoch alebo v komunite, aby si udržali svoje zdravie a nezávislosť.
- Zariadenia dlhodobej starostlivosti by mali obmedziť kontakt s verejnosťou a dodržiavať hygienické pokyny, aby zabránili zavedeniu a rozšíreniu COVID-19.

Podpora od rodiny a opatrovateľov

- Pomôžte svojmu príbuznému, ktorý patrí do rizikovej skupiny a v prípade potreby mu vyberte lieky z lekárne.
- Zásobte sa potravinami, ktoré sa nekazia rýchlo, aby ste ich mali doma po ruke a tak minimalizovali návštevy obchodov. Potraviny zabezpečte na krízové obdobie, ktoré je aktuálne vyhlásené vládou alebo krízovým štábom.

V ČOM JE ROZDIEL PRI: INDIVIDUÁLNOH MONITOROVANÍ PRÍZNAKOV INFEKČIE, INDIVIDUÁLNEJ DOMÁCEJ IZOLÁCII A IZOLÁCII KVÔLI COVID-19

PRÍZNAKY COVID-19

HORÚČKA

KAŠEĽ

ŤAŽKOSTI S DÝCHANÍM

Individuálne monitorovanie príznakov infekcie	Individuálna domáca izolácia	Izolácia kvôli COVID-19
Ak: » Nemáte príznaky. » Máte vek nad 65 rokov. » Máte niektoré z nasledujúcich ochorení: onkologické, ochorenie srdca a ciev, závažné chronické ochorenia. A zároveň » za posledných 14 dní mohlo dôjsť k expozícii novým koronavírusom, ktorý spôsobuje ochorenie COVID-19.	Ak: » Nemáte príznaky. A zároveň » mohli dôjsť k vystaveniu sa novému koronavírusu, v dôsledku cestovania mimo SR alebo blízkeho kontaktu s osobou diagnostikovanou na COVID-19.	Ak: » Máte príznaky, hoci aj mierne A zároveň » boli ste diagnostikovaný na COVID-19 alebo čakáte na výsledky laboratórnych testov na COVID-19.
Opatrenia: » Sledujte sa 14 dní, či sa u vás nevyskytnú príznaky ochorenia COVID-19. » Môžete vykonávať veci ako zvyčajne, ale vyhnite sa preplneným miestam a udržujte si väčší odstup od ostatných (najmenej 2 m).	Opatrenia: » Zostaňte doma a sledujte príznaky, aj keď mieste, po dobu 14 dní. » Vyhnite sa kontaktu s inými ľuďmi, aby ste zabránili šíreniu choroby vo vašej domácnosti a vo vašom okolí.	Opatrenia: » Zostaňte doma, kým vám RÚVZ neodporučí, že už z vašej strany nehrozí šírenie vírusu na iných. » Vyhnite sa kontaktu s inými ľuďmi, aby ste zabránili šíreniu choroby vo vašej domácnosti a vo vašom okolí, najmä s ľuďmi s vysokým rizikom závažných chorôb, ako sú starší dospelí alebo zdravotne zraniteľné osoby.
Individuálne monitorovanie musíte vykonať ak: » Máte dôvod domnievať sa, že ste boli vystavený kontaktu s osobou, s možnou expozíciou na ochorenie COVID-19. Alebo » Ste v úzkom kontakte so staršími dospelými alebo zdravotne zraniteľnými ľuďmi. Alebo » Vás RÚVZ požiadal, aby ste sa sledovali z akéhokoľvek iného dôvodu.	Individuálnu domácu izoláciu musíte vykonať ak: » Ak ste v priebehu posledných 14 dní cestovali mimo SR. Alebo » Vás RÚVZ identifikoval ako „blízky kontakt“ s osobou, ktorej bol COVID-19 diagnostikovaný.	Izoláciu kvôli COVID-19 musíte vykonať ak: » Ak vám bol diagnostikovaný COVID-19 Alebo » Čakáte na výsledky laboratórneho testu na COVID-19 Alebo » Vám izoláciu odporučil RÚVZ z akéhokoľvek iného dôvodu
Individuálne monitorovanie príznakov infekcie Ak sa u vás objavia príznaky, okamžite sa izolujte od ostatných a zostaňte doma. V prípade zhoršenia príznakov, telefonicky kontaktujte svojho všeobecného lekára alebo RÚVZ.	Individuálna domáca izolácia Aj keď sa príznaky neobjavia, zostaňte doma a vyhýbajte sa iným ľuďom. V prípade objavenia sa príznakov alebo ich zhoršenia, telefonicky kontaktujte svojho všeobecného lekára alebo RÚVZ.	Izolácia kvôli COVID-19 Ak sa vaše príznaky zhoršia, okamžite kontaktujte svojho všeobecného lekára alebo RÚVZ a postupujte podľa jeho pokynov.

www.korona.gov.sk

COVID-19

Osoby s vyšším rizikom ochorenia

Kto je vo väčšom riziku?

Niektorým ľuďom hrozí väčšie riziko nákazy, ako poukazujú prvotné informácie z krajín, kde sa prudko rozšíril COVID-19, a to:

- **Starší ľudia vo veku 60 rokov a viac.**
- **Ľudia, ktorí majú vážne chronické ochorenie, ako napríklad:**
 - o ochorenie srdca,
 - o cukrovku,
 - o pľúcnu chorobu,
 - o chronické ochorenia so znížením imunity.

Pripravte sa na COVID-19

Podniknite kroky na zníženie rizika nákazy

Ak ste kvôli svojmu veku, alebo kvôli vážnemu dlhodobému zdravotnému problému vystavený väčšiemu riziku plynúcemu z potenciálne vážnejšieho priebehu ochorenia COVID-19, je mimoriadne dôležité, aby ste podnikli nasledovné kroky na zníženie rizika nákazy:

- Poproste svoje okolie, aby vás dostatočne zásobili na obdobie aktuálne vyhlásené vládou alebo krízovým štábom.
- Dodržujte bezpečnostné opatrenie týkajúce sa dostatočného odstupu od iných ľudí aspoň 2 metre.
- Keď chodíte na verejnosť, noste na tvári rúško a držte sa ďalej od chorých, obmedzte úzky kontakt a umývajte si často ruky.
- Davom sa vyhýbajte čo najviac.
- Vyvarujte sa cestovaniu vo verejnej doprave.
- Od prepuknutia choroby COVID-19 vo vašom okolí zostaňte doma čo najviac, aby ste znížili riziko nákazy. Vychádzajte iba v nutných prípadoch, ako je napríklad nákup potravín.

www.korona.gov.sk

1

Majte po ruke zásoby

- Poproste okolie, aby vám pomohli získať zásoby nevyhnutných vecí.
- V prípade, že užívate pre vaše zdravie nevyhnutné lieky, obráťte sa na svojho lekára a požiadajte ho o predpis, pokiaľ je to možné prostredníctvom e-receptu, vašich potrebných liekov. Tie by ste mali mať k dispozícii v prípade, že vo vašom okolí dôjde k prepuknutiu nákazy COVID-19 a vy budete potrebovať dlhší čas zostať doma (predpoklad 2 týždne).
- Uistite sa, že máte doma voľne predajné lieky (na liečbu horúčky a iných príznakov) a zdravotnícke potreby (servítky, atď.). Väčšina ľudí sa bude môcť z COVID-19 zotaviť doma.
- Majte po ruke dostatok domácich potrieb a potravín, aby ste boli na istý čas pripravení zostať doma (predpoklad 2 týždne).

Dodržujte každodenné bezpečnostné opatrenia

Vyhňte sa úzkemu kontaktu s chorými ľuďmi.

Vykonávajte každodenné preventívne opatrenia:

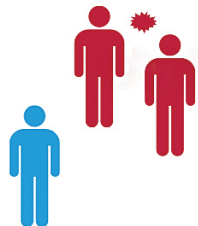
- Často si umývajte ruky.
- Umývajte si často ruky mydlom a teplou vodou najmenej po dobu 20 sekúnd, najmä po fúkaní nosa, kašľaní, kýchaní, alebo po čase strávenom na verejnosti.
- Ak nie je k dispozícii mydlo a voda, použite ručný dezinfekčný prostriedok, ktorý obsahuje najmenej 60% alkoholu.
- Ak je to možné, nedotýkajte sa často používaných povrchov na verejnosti - tlačidlá výtahu, kľučky dverí, zábradlia, podávania rúk s ľuďmi atď. Ak sa niečo musíte dotknúť, zakryte si ruku alebo prst servítkou, prípadne rukávom.
- Po dotyku s povrchom na verejnosti si umyte ruky.
- Vyhňte sa dotýkaniu sa vlastnej tváre, nosu, očí či úst.
- Vyčistite a dezinfikujte svoj domov, aby ste odstránili baktérie: vykonávajte bežné čistenie povrchov, ktorých sa často dotýkate (napríklad: stoly, vypínače, kľučky, toalety, vodovodné batérie, drezy a mobilné telefóny).
- Vyhňte sa davom, najmä v zle vetraných priestoroch. V prípade, že sú v dave chorí ľudia, riziko nákazy prudko rastie.
- Vyhňte sa všetkým cestám, ktoré nie sú nevyhnutné.

www.korona.gov.sk

2

Ak sa COVID-19 šíri vo vašom okolí

Urobte ďalšie opatrenia na vytvorenie väčšej vzdialenosti medzi sebou a ostatnými, aby ste znížili riziko vystavenia sa nákaze týmto novým vírusom.

- Zostaňte čo najviac doma.
- Zvážte spôsoby zaobstarania jedla do svojho domu prostredníctvom rodinných, sociálnych alebo obchodných sietí.

Ak vo vašom okolí prepukne nákaza COVID-19, môže to trvať aj niekoľko týždňov (prepuknutie znamená náhle ochorenie veľkého množstva ľudí). V závislosti od toho, aké závažné je prepuknutie choroby, môžu úradníci verejného zdravotníctva odporučiť kroky na zníženie rizika vystavenia sa COVID-19. Tieto kroky môžu spomaliť šírenie vírusu a znížiť dopady choroby.

Spravte si plán v prípade ak ochoriete

- Konzultujte so svojim lekárom možnosti získania ďalších informácií o sledovaní vášho zdravotného stavu a príznakov indikujúcich COVID-19.
- Zostaňte v kontakte s ostatnými (telefonicky alebo e-mailom). Ak ochoriete je možné, že budete musieť požiadať o pomoc priateľov, rodinu, susedov, komunitných zdravotníckych pracovníkov atď.
- Určite osobu, kto sa o vás môže starať, v prípade, že Váš ošetrovateľ (opatrovateľ) ochoreje.

Sledujte príznaky a naliehavé varovné signály

- Zamerajte sa na možné príznaky COVID-19, najmä na horúčku, kašeľ a dýchavičnosť. Ak máte pocit, že sa u vás objavia príznaky, zavolajte svojho lekára.
- Ak sa u vás objavia naliehavé varovné signály pre COVID-19, okamžite sa telefonicky skontaktujte so svojim lekárom, prípadne volajte Úrad verejného zdravotníctva alebo 112. Naliehavé varovné signály pre dospelých *:
 - o Ťažké dýchanie, alebo dýchavičnosť.
 - o Pretrvávajúca bolesť, alebo tlak na hrudník.
 - o Zmätenosť, alebo neschopnosť vzbudení reakcie.
 - o Modrasté pery, alebo tvár.

* Tento zoznam nie je úplný. Ak máte akékoľvek ďalšie príznaky, ktoré sú závažné alebo znepokojujúce, obráťte sa na svojho lekára.

www.korona.gov.sk

3

SENIORI, SME TU PRE VÁS!

Povedzte STOP podvodníkom

Súčasný krízový stav v súvislosti s vírusom COVID-19 núti najmä staršiu generáciu zostať čo najviac doma, za zatvorenými dverami. Túto situáciu vo svoj prospech môžu zneužiť podvodníci, ktorých konanie Vás (nielen počas tejto doby) môže pripraviť o značnú časť majetku alebo celoživotných úspor.

Odporúčame Vám preto riadiť sa nasledujúcimi radami:

- ✓ **ak Vám niekto zazvoní/zaklope**, pozrite sa cez pozorovací priestor alebo z okna. Ak sa za dverami nachádza neznáma osoba, pred otvorením sa spýtajte, v akej veci prichádza.
- ✓ **ak Vás niekto osloví** s tým, že Vám zmeria tlak/teplotu a vykoná test na vírus, buďte obozretní. Môže ísť o podvodníka, ktorý si za falošný test vypýta finančnú hotovosť.
- ✓ **ak Vám niekto ponúkne** nákup potravín alebo inú pomoc, ktorá vyžaduje odovzdanie Vašich financií/platobnej karty, overte si, či ide o aktivitu mesta/obce, v ktorom žijete.
- ✓ **ak Vám niekto ponúkne** podomový predaj rúšok/dezinfekcie a pod., nepristupujte na kúpu. Môže ísť o podvod s predraženou cenou a falošnými/nekvalitnými prípravkami.
- ✓ **ak Vás neznáma osoba presviedča**, aby ste podpísali „výhodnú“ zmluvu, ktorej nerozumiete alebo neviete, o čo v nej ide, s najväčšou pravdepodobnosťou ide o podvod.
- ✓ **ak dostanete e-mail**, v ktorom je uvedené, že môžete veľmi výhodne zhodnotiť svoje peniaze, vziať si úver s nízkym úrokom, zmeniť banku a pod., overte si túto informáciu.
- ✓ **buďte opatrní pri on-line objednávkach**, najmä ak ide o v súčasnosti žiadaný tovar (rúška, dezinfekciu atď.). Ak si nie ste istí, požiadajte o názor osôb, ktorým dôverujete.

Ak budete svedkami takéhoto alebo podobného konania, neváhajte tieto skutočnosti oznámiť polícii na čísle **158**. Ak ste sa stali obeťou trestného činu alebo máte pocit, že by ste sa ňou mohli stať, kontaktujte Informačnú kanceláriu pre obeť vo Vašom krajskom meste telefonicky alebo on-line poradňou na www.prevenciakriminality.sk v pravom spodnom rohu. Na tejto internetovej stránke nájdete aj ďalšie užitočné informácie.

Pondelok - piatok 8:00 - 15:00 hod.

Banská Bystrica 0961/605 790	Nitra 037/65 49 324	Prešov 051/70 82 458
Bratislava 0961/046 014	Trenčín 032/74 11 250	Košice 055/60 01 445
Trnava 033/55 64 709	Žilina 041/51 17 425	

Upozorňujeme, že tento leták má vyslovene náučný charakter a nikto, kto Vám ho poskytne, od Vás nebude žiadať financie, osobné informácie či údaje.

Národný projekt „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť“ je realizovaný odborom prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra Slovenskej republiky. Projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu.